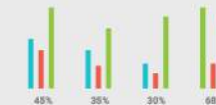

Κατάταξη της Ελλάδας και ανταγωνιστριών χωρών σύμφωνα με το Travel & Tourism Development Index 2024 Βάσει πρωτογενούς έρευνας του WEF

Άρης Ίκκος
Επιστημονικός Διευθυντής

Γιαννίνα Ρασούλη
Αναλύτρια

Διευκρινίσεις και ειδικοί όροι:

- Η παρούσα μελέτη αποτελεί αποκλειστική πνευματική ιδιοκτησία του ΙΝΣΕΤΕ.
- Επιτρέπεται η αναδημοσίευση, υπό τον όρο της ρητής αναφοράς της πηγής προέλευσης.
- Αν και έχει επιδειχθεί η δέουσα επιμέλεια ως προς τον έλεγχο των στοιχείων που χρησιμοποιήθηκαν και των εκτιμήσεων που παρουσιάζονται στην παρούσα μελέτη, το Ινστιτούτο ΣΕΤΕ (ΙΝΣΕΤΕ) και οι συγγραφείς της μελέτης δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τυχόν αποκλίσεις των πληροφοριών που αναφέρονται στην μελέτη ή για τυχόν παραλείψεις. Οι εκτιμήσεις και πληροφορίες που περιέχονται στην παρούσα μελέτη δίδονται για ενημερωτικούς και μόνο σκοπούς και όχι για εμπορικούς, επενδυτικούς, νομικούς ή άλλους σκοπούς. Η χρήση ή στήριξη στην μελέτη από οποιοδήποτε μέρος και τυχόν αποφάσεις που βασίζονται σε αυτήν αποτελούν αποκλειστική υπευθυνότητα αυτών που χρησιμοποιούν την μελέτη. Το ΙΝΣΕΤΕ και οι συγγραφείς της μελέτης δε φέρουν καμιά ευθύνη ή υποχρέωση για ζημίες που μπορεί να προκύψουν σε οποιοδήποτε, ως αποτέλεσμα αποφάσεων που τυχόν ληφθούν βασισμένες στην παρούσα μελέτη».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κύρια Σημεία	4
Εισαγωγή	7
Μεθοδολογία	8
1. Travel & Tourism Development Index, Ελλάδα και ανταγωνισμός	11
2. Travel & Tourism Development Index Ελλάδα	15
3. Ανάλυση Subindexes	17
3.1 Enabling Environment Subindex	18
3.2 Travel & Tourism Policy and Enabling Conditions Subindex	22
3.3 Infrastructure & Services Subindex	26
3.4 Travel & Tourism Resources Subindex	30
3.5 Travel & Tourism Sustainability Subindex	34
Παράρτημα: Βαθμολόγηση Ισπανίας, Γαλλίας, Ιταλίας, Πορτογαλίας, Τουρκίας και Κροατίας σύμφωνα με τα κριτήρια του Travel & Tourism Development Index, 2021 και 2024	38

Κύρια Σημεία - 1

Σύμφωνα με το World Economic Forum και τη σχετική μελέτη¹ που δημοσίευσε τον Μάιο του 2024:

- Η Ελλάδα κατατάσσεται στην 21^η θέση του Travel & Tourism Development Index 2024, καταγράφοντας άνοδο 6 θέσεων σε σχέση με το 2021.
- Ανάμεσα στις ανταγωνίστριες χώρες, την καλύτερη θέση καταλαμβάνει η Ισπανία που βρίσκεται στην 2^η θέση, ενώ ακολουθεί η Γαλλία στην 4^η, η Ιταλία στην 9^η και η Πορτογαλία στην 12^η. Η Τουρκία βρίσκεται κάποιες θέσεις πιο κάτω από την Ελλάδα, στην 29^η θέση, ενώ ακολουθεί, αρκετές θέσεις πιο κάτω, η Κροατία στην 46^η θέση.
- Ως προς τους επιμέρους υποδείκτες που συνθέτουν τον Travel & Tourism Development Index 2024, η Ελλάδα κατατάσσεται ως εξής:
  - ❑ 43^η θέση στον Enabling Environment Subindex
  - ❑ 50^η θέση στον Travel & Tourism Policy and Enabling Conditions Subindex
  - ❑ 7^η θέση στον Infrastructure and Services Subindex
  - ❑ 30^η θέση στον Travel & Tourism Resources Subindex
  - ❑ 63^η θέση στον Travel & Tourism Sustainability Subindex
- Ο ΤΤΔΙ καταδεικνύει την επιτακτική ανάγκη για ενσωμάτωση της βιωσιμότητας και της ανθεκτικότητας στον σχεδιασμό και τη διαχείριση του κλάδου μετά την ανασυγκρότηση από την πανδημία.

¹βλ. Εισαγωγή

Κύρια Σημεία - 2

- Η άνοδος της Ελλάδας στην κατάταξη στον Travel & Tourism Development Index, θα μπορούσε να επιτευχθεί με την υιοθέτηση των παρακάτω δράσεων:
  - Εκπαίδευσης, επιμόρφωσης, υιοθέτησης νέων πρακτικών στην αγορά εργασίας που θα συμβάλουν στην αύξηση της παραγωγικότητας στο κλάδο των ξενοδοχείων, της εστίασης και των μεταφορών.
  - Ενίσχυση του ψηφιακού μετασχηματισμού και η ψηφιοποίηση υπηρεσιών με παράλληλη εκπαίδευση του πληθυσμού για να διασφαλιστεί η ταχεία εφαρμογή της τεχνολογίας.
  - Ενίσχυση της στρατηγικής προώθησης του brand του προορισμού Ελλάδα.
  - Αύξηση της συνδεσιμότητας της Ελλάδας στο παγκόσμιο δίκτυο αερομεταφορών.
  - Ενίσχυση του οδικού δικτύου (εκτός αυτοκινητοδρόμων) με περισσότερους, άρτια κατασκευασμένους δρόμους και παρεμβάσεις βελτίωσης οδικής ασφάλειας του υπάρχοντος δικτύου.
  - Προώθηση της πρόσβασης των δημόσιων συγκοινωνιών.

Κύρια Σημεία - 3

- Αύξηση των καταγεγραμμένων **φυσικών** μνημείων παγκόσμιας κληρονομιάς στην Ελλάδα.
- Αύξηση των καταγεγραμμένων πολιτιστικών μνημείων παγκόσμιας κληρονομιάς στην Ελλάδα και προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς καθώς και διατήρηση και ενίσχυση παραδοσιακών πρακτικών, τεχνικών και γνώσεων.
- Στοχευμένες δράσεις ανάδειξης και προώθησης εναλλακτικών μορφών τουρισμού.
- Περιορισμός των ρύπων, η ορθή επεξεργασία λυμάτων, η προστασία και ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος.
- Βελτίωση της ποιότητας ζωής σε πόλεις και αστικά κέντρα, ο στοχευμένος καταμερισμός τουριστών για αποσυμφόρηση κορεσμένων τουριστικών περιοχών, η διεύρυνση της τουριστικής σεζόν, η αύξηση της διάρκειας παραμονής

Εισαγωγή

Το World Economic Forum (WEF) δημοσίευσε το Μάιο του 2024, την ετήσια έκθεση με τίτλο «Travel and Tourism Development Index (TTDI) 2024». Τα αποτελέσματα που παρουσιάζονται βασίζονται στο δείκτη Travel and Tourism Development Index (TTDI), ο οποίος ουσιαστικά αποτελεί μια εξέλιξη του δείκτη Travel and Tourism Competitiveness (TTCI) που το WEF χρησιμοποιούσε μέχρι και το 2019. Ο TTDI καταγράφει και αξιολογεί συγκριτικά τις πολιτικές και τους παράγοντες που επιτρέπουν τη βιώσιμη και ανθεκτική ανάπτυξη του τομέα Travel & Tourism, ο οποίος με τη σειρά του συμβάλλει στην ανάπτυξη μιας χώρας. Ο νέος αυτός δείκτης, είναι ένα χρήσιμο και ευέλικτο εργαλείο για τη συγκριτική αξιολόγηση των επιδόσεων των χωρών, συμβάλλοντας έτσι στη δημιουργία πιο ανθεκτικών και βιώσιμων ταξιδιωτικών προορισμών.

Καθώς η Ελλάδα αποτελεί μια παγκόσμια τουριστική δύναμη και ο τουρισμός ένα στρατηγικής σημασίας και παγκόσμιας εμβέλειας ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της χώρας, είναι εξαιρετικά σημαντικό να αναδειχθούν τρόποι και δράσεις που θα ενισχύσουν τη θέση της Ελλάδας και θα συμβάλουν στην άνοδο της Ελλάδας στην κατάταξη στον Travel & Tourism Development Index.

Αξίζει να σημειωθεί ότι για τη διασφάλιση της πληροφορίας στο ακέραιο και την αποφυγή της οποιασδήποτε παρερμηνείας όρων που δεν αποδίδονται στα ελληνικά, διάφοροι τεχνικοί όροι έχουν παραμείνει στη αρχική τους αγγλική μορφή όπως δημοσιεύθηκαν από το [WEF](#) και δεν έχουν αποδοθεί στα ελληνικά.

Μεθοδολογία - 1

Ο δείκτης Travel and Tourism Development Index (TTDI), παίρνει τιμές από 1 έως 7 (βέλτιστο) και προκύπτει από το σταθμισμένο μέσο όρο πέντε επιμέρους υποδεικτών (subindexes):

1. Enabling Environment Subindex
2. Travel & Tourism Policy and Enabling Conditions Subindex
3. Infrastructure Subindex
4. Travel & Tourism Demand Drivers Subindex
5. Travel & Tourism Sustainability Subindex

Ο κάθε υποδείκτης (subindex) χωρίζεται σε 3 έως 5 υποκατηγορίες (pillars). Το σύνολο των υποκατηγοριών και των πέντε υποδεικτών είναι 17. Ο κάθε υποδείκτης παίρνει τιμές από 1 έως 7 (βέλτιστο) και προκύπτει από το μέσο όρο των επιμέρους υποκατηγοριών του εκάστοτε υποδείκτη. Η βαθμολογία κάθε υποκατηγορίας προκύπτει κάθε φορά με βάση κάποια συγκεκριμένα κριτήρια που αναφέρονται στην αρχή κάθε υποενότητας που ακολουθεί. Συνολικά, λαμβάνονται υπόψη 102 κριτήρια, ενώ για τον ακριβή τρόπο απόδοσης βαθμολογίας σε καθένα από αυτά τα κριτήρια, ο αναγνώστης παραπέμπεται στην μελέτη του [WEF](#).

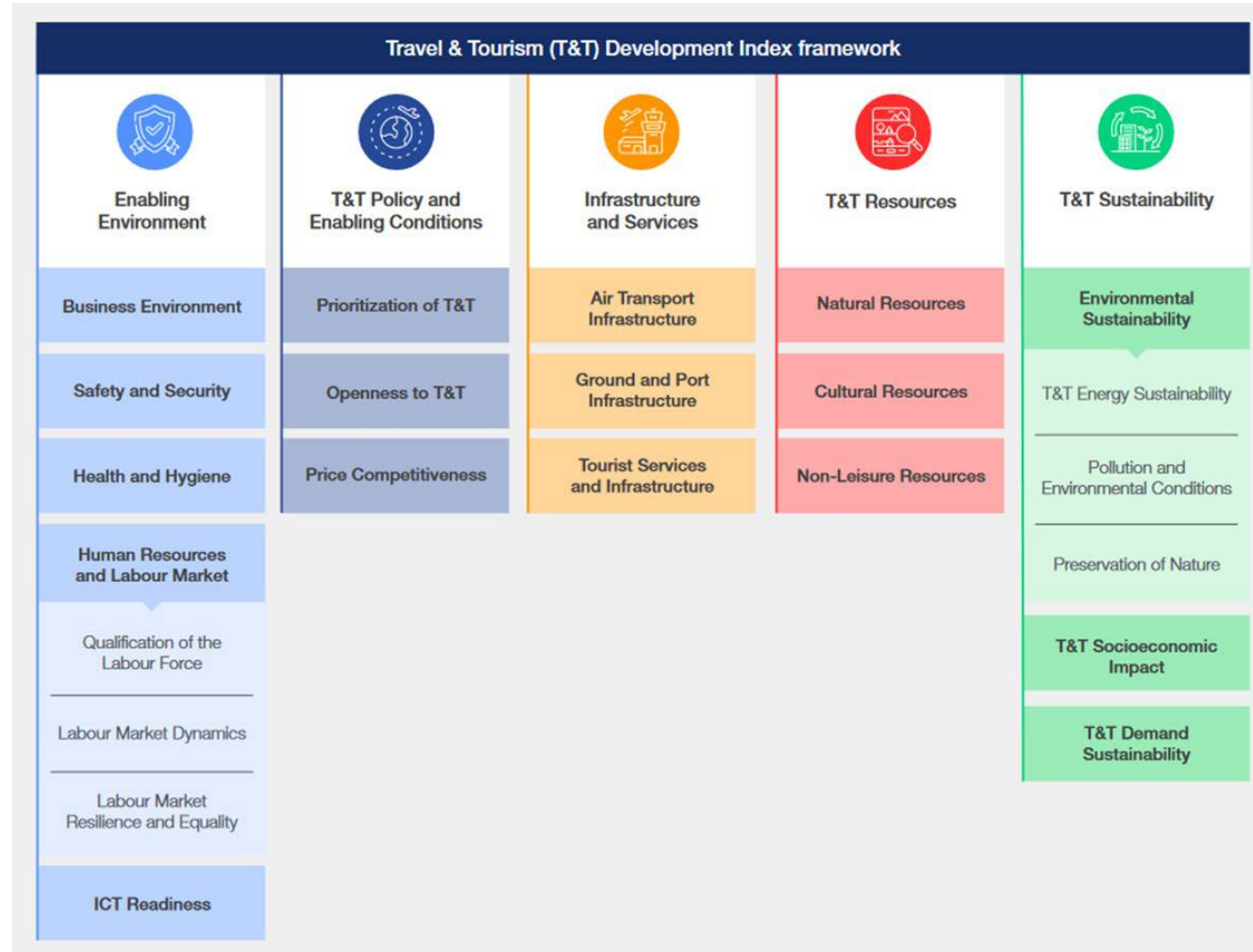
Αξίζει να σημειωθεί ότι αν και η εισαγωγή του TTDI έγινε για πρώτη φορά από το WEF το 2022 για στοιχεία του 2021, ο υπολογισμός του δείκτη άλλαξε ελαφρώς το 2024 σε σχέση με τότε, λαμβάνοντας υπόψη κάποια διαφορετικά κριτήρια. Για να υπάρξει σύγκριση των δεδομένων του 2024 με το 2021, έχουν επαναυπολογιστεί σε αυτή την έκδοση, ο TTDI και όλοι οι επιμέρους subindexes του 2021 με την νέα μεθοδολογία. Ως εκ τούτου, η βαθμολογία του 2021 στην παρούσα μελέτη, διαφέρει σε κάποιους δείκτες από τη βαθμολογία του 2021 στην μελέτη του 2022.

Ακολουθεί μια συνοπτική απεικόνιση του TTDI, των υποδεικτών και των υποκατηγοριών του.

Μεθοδολογία - 2

Οι 5 υποδείκτες του Travel and Tourism Demand Index (TTDI) και οι αντίστοιχες υποκατηγορίες τους:

Μεθοδολογία - 3

Ο δείκτης Travel and Tourism Demand Index (TTDI), προκύπτει από το σταθμισμένο μέσο πέντε επιμέρους υποδεικτών:

$$\text{TTDI} = \frac{1}{17} (5 * \text{Enabling Environment Subindex} + 3 * \text{Travel \& Tourism Policy and Enabling Conditions Subindex} + 3 * \text{Infrastructure Subindex} + 3 * \text{Travel \& Tourism Resources Subindex} + 3 * \text{Travel \& Tourism Sustainability Subindex})$$

Όπου ο κάθε υποδείκτης προκύπτει από το μέσο όρο επιμέρους υποκατηγοριών²:

$$\text{Enabling Environment Subindex} = \frac{1}{5} (\text{Business Environment} + \text{Safety and Security} + \text{Health and Hygiene} + \text{Human Resources and Labour Market Qualification of the labour force} + \text{ICT Readiness})$$

$$\text{Travel \& Tourism Policy and Enabling Conditions Subindex} = \frac{1}{3} (\text{Prioritization of T\&T} + \text{International Openness} + \text{Price Competitiveness})$$

$$\text{Infrastructure Subindex} = \frac{1}{3} (\text{Air Transport Infrastructure} + \text{Ground and Port Infrastructure} + \text{Tourist Service Infrastructure})$$

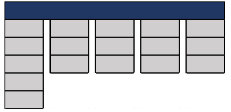
$$\text{Travel \& Tourism Resources Subindex} = \frac{1}{3} (\text{Natural Resources} + \text{Cultural Resources} + \text{Non-Leisure Resources})$$

$$\text{Travel \& Tourism Sustainability Subindex} = \frac{1}{3} (\text{Environmental Sustainability} + \text{Socioeconomic Resilience and Conditions} + \text{Travel \& Tourism Demand Pressure and Impact})$$

Ουσιαστικά ο TTDI είναι ο μέσος όρος των 17 υποκατηγοριών.

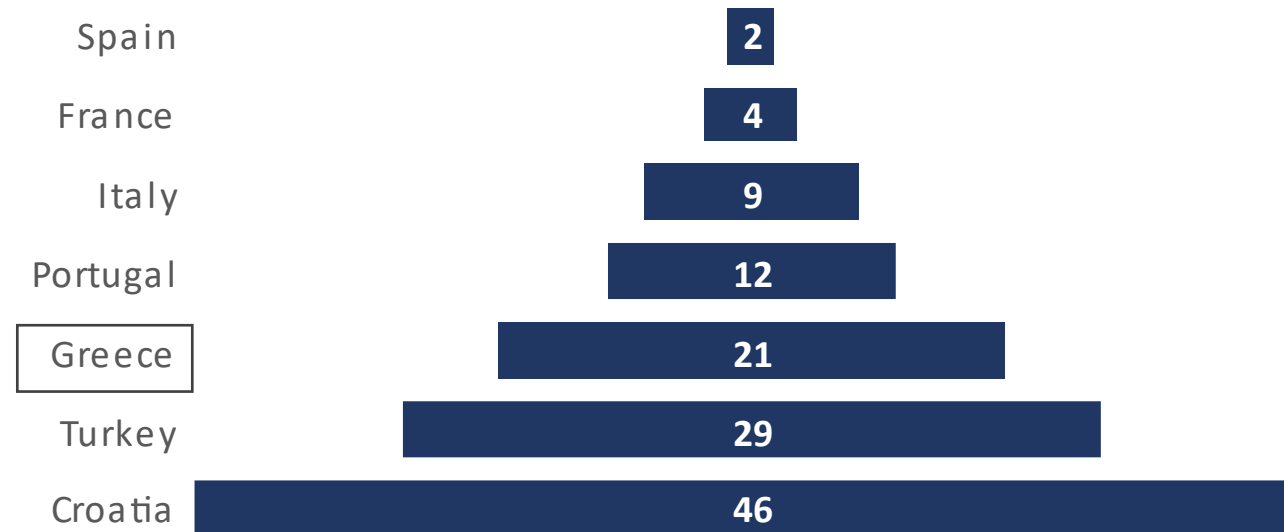
² Οι επιμέρους υποκατηγορίες παρουσιάζονται αναλυτικά στην ενότητα που παρουσιάζεται ο κάθε υποδείκτης.

1. Travel & Tourism Development Index Ελλάδα και ανταγωνισμός

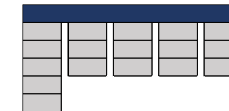
1.Travel & Tourism Development Index Ελλάδα και ανταγωνισμός

Travel & Tourism Development Index Ranking 2024

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Η Ελλάδα κατατάσσεται στην 21^η θέση του Travel & Tourism Development Index 2024. Ανάμεσα στις ανταγωνίστριες χώρες, την καλύτερη θέση καταλαμβάνει η Ισπανία που βρίσκεται στην 2^η θέση, ενώ ακολουθεί η Γαλλία στην 4^η, η Ιταλία στην 9^η και η Πορτογαλία στην 12^η. Η Τουρκία βρίσκεται κάποιες θέσεις πιο κάτω από την Ελλάδα, στην 29^η θέση, ενώ ακολουθεί, αρκετές θέσεις πιο κάτω, η Κροατία στην 46^η θέση.

1.Travel & Tourism Development Index Ελλάδα και ανταγωνισμός

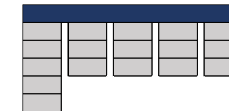
	2024							2021
	Croatia	France	Italy	Portugal	Spain	Turkey	Greece	Greece
Travel & Tourism Development Index	4,1	5,1	4,9	4,8	5,2	4,4	4,5	4,4
Enabling Environment subindex	5,3	5,7	5,4	5,7	5,6	4,4	5,3	5,1
Travel and Tourism Policy and Enabling Conditions subindex	4,2	4,3	4,4	4,6	4,8	5,2	4,5	4,5
Infrastructure and Services subindex	4,2	5,3	4,9	4,8	5,5	4,2	5,1	4,8
Travel and Tourism Resources subindex	2,5	5,6	5,3	3,9	5,5	4,2	3,1	3,0
Travel and Tourism Sustainability subindex	3,8	4,1	4,1	4,4	4,3	3,9	4,2	4,1

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Η Ελλάδα κατατάσσεται στην 21^η θέση του TTDI το 2024, ανεβαίνοντας 6 θέσεις σε σχέση με το 2021. Η Ισπανία κατατάσσεται στην 2^η θέση, ανεβαίνοντας μια θέση σε σχέση με το 2021. Η Γαλλία κατατάσσεται στην 4^η θέση το 2024, παραμένοντας στην ίδια θέση με το 2021. Η Ιταλία κατέλαβε την 9^η θέση, ανεβαίνοντας μια θέση σε σχέση με το 2021. Η Πορτογαλία κατατάσσεται στην 12^η θέση το 2024, ανεβαίνοντας τρεις θέσεις σε σχέση με το 2021. Άνοδο πέντε θέσεων κατέγραψε η Τουρκία, η οποία κατατάσσεται στην 29^η θέση. Η Κροατία κατατάσσεται στην 46^η θέση το 2024, ανεβαίνοντας μια θέση σε σχέση με το 2021.

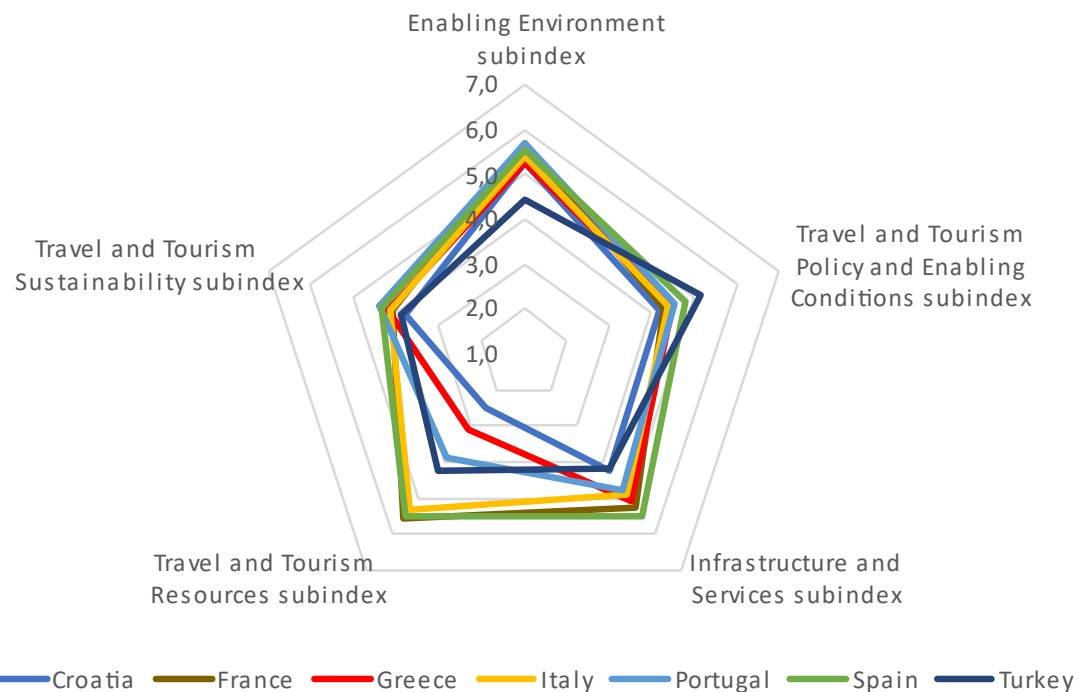
Travel & Tourism Development Index						
	2021 Value	2024 Value	% Dif Score	2021 Rank	2024 Rank	Rank Change
Croatia	4,1	4,1	-0,14%	47	46	↗ 1
France	5,0	5,1	0,58%	4	4	→ 0
Italy	4,8	4,9	1,16%	10	9	↗ 1
Portugal	4,7	4,8	1,62%	15	12	↗ 3
Spain	5,1	5,2	1,06%	3	2	↗ 1
Turkey	4,3	4,4	2,12%	34	29	↑ 5
Greece	4,4	4,5	2,66%	27	21	↑ 6

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

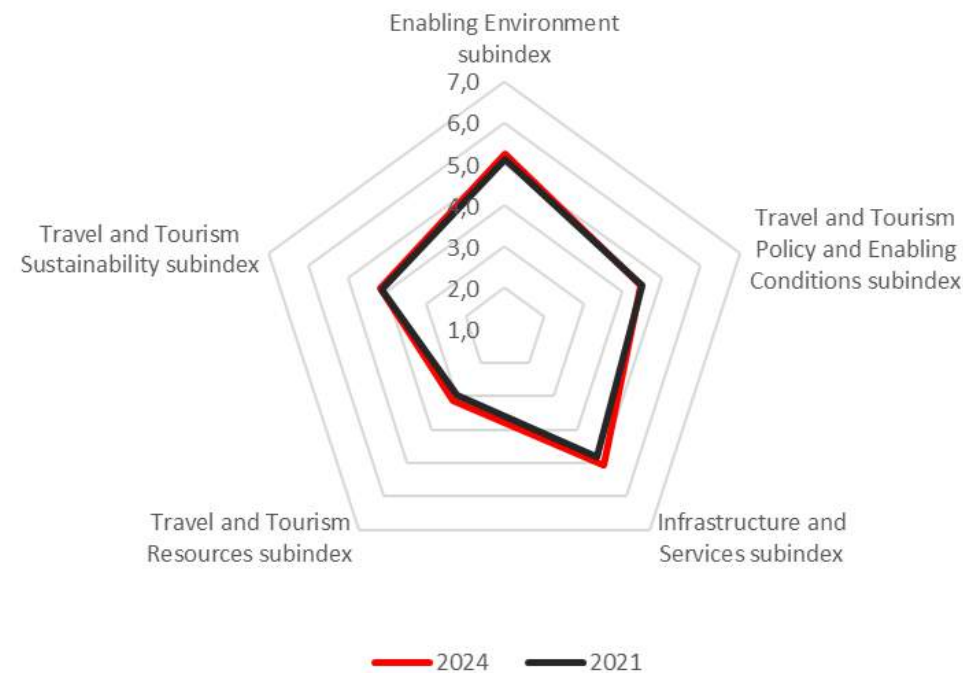

1.Travel & Tourism Development Index Ελλάδα και ανταγωνισμός

Ελλάδα και ανταγωνισμός 2024

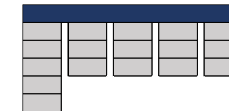
Ελλάδα 2024 & 2021

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Συγκριτικά με τις ανταγωνίστριες χώρες, η Ελλάδα παρουσιάζεται να υστερεί σημαντικά στον υποδείκτη Travel and Tourism Resources, με βαθμολογία 3,1 όταν η Γαλλία και η Ισπανία βρίσκονται αντίστοιχα στο 5,6 και 5,5. Ωστόσο, η Ελλάδα παρουσίασε ελαφρά βελτίωση στο συγκεκριμένο υποδείκτη σε σχέση με το 2021 που βρισκόταν στο 3,0.

2. Travel & Tourism Development Index Ελλάδα

2.Travel & Tourism Development Index Ελλάδας¹

	Country	2021 Value	2021 Rank	2024 Value	2024 Rank	% Dif Score	Rank Change
Travel & Tourism Development Index	Greece	4,4	27	4,5	21	2,66% ↑	6
Enabling Environment subindex	Greece	5,1	43	5,3	43	2,59% →	0
Business Environment pillar	Greece	4,1	64	4,5	52	8,93% ↑	12
Safety and Security pillar	Greece	5,3	77	5,3	80	0,10% →	-3
Health and Hygiene pillar	Greece	6,3	5	6,3	8	0,13% →	-3
Human Resources and Labour Market pillar	Greece	4,3	47	4,3	51	1,36% →	-4
ICT Readiness pillar	Greece	5,6	38	5,9	33	4,00% ↑	5
Travel and Tourism Policy and Enabling Conditions subindex	Greece	4,5	58	4,5	50	-0,62% ↑	8
Prioritization of Travel & Tourism pillar	Greece	5,5	16	5,4	21	-1,68% →	-5
Openness to Travel & Tourism pillar	Greece	4,8	18	4,8	20	-0,12% →	-2
Price competitiveness pillar	Greece	3,1	113	3,2	104	0,49% ↑	9
Infrastructure and Services subindex	Greece	4,8	12	5,1	7	5,14% ↑	5
Air Transport Infrastructure pillar	Greece	4,5	21	5,5	7	22,81% ↑	14
Ground and Port Infrastructure pillar	Greece	3,8	44	3,7	49	-2,96% →	-5
Tourist Services and Infrastructure pillar	Greece	6,1	4	6,0	4	-2,76% →	0
Travel and Tourism Resources subindex	Greece	3,0	30	3,1	30	5,68% →	0
Natural Resources pillar	Greece	3,0	43	3,0	46	0,22% →	-3
Cultural Resources pillar	Greece	2,8	24	3,0	24	8,72% →	0
Non-Leisure Resources pillar	Greece	3,1	38	3,3	31	8,31% ↑	7
Travel and Tourism Sustainability subindex	Greece	4,1	75	4,2	63	1,29% ↑	12
Environmental Sustainability pillar	Greece	5,3	20	5,2	24	-0,83% →	-4
T&T Socioeconomic Impact pillar	Greece	4,1	76	4,3	64	4,41% ↑	12
T&T Demand Sustainability pillar	Greece	3,0	116	3,0	107	0,73% ↑	9

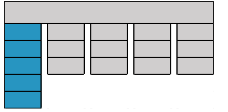
Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Σε μια πιο αναλυτική πρώτη προσέγγιση, η μεταβολή της Ελλάδας στη συνολική κατάταξη, οφείλεται στις θετικές μεταβολές που κατέγραψε σε 3 επιμέρους υποδείκτες. Συγκεκριμένα, στους υποδείκτες Travel and Tourism Policy and Enabling Conditions, στον υποδείκτη Infrastructure and Services καθώς και στον υποδείκτη Travel and Tourism Sustainability, σημειώθηκε αύξηση 8, 5 και 12 θέσεων αντίστοιχα. Στους άλλους υποδείκτες Enabling Environment και Travel and Tourism Resources, δεν υπήρξε μεταβολή στην κατάταξη σε σχέση με το 2021.

¹ Στο παράρτημα υπάρχουν αντίστοιχοι πίνακες και για τις ανταγωνίστριες χώρες

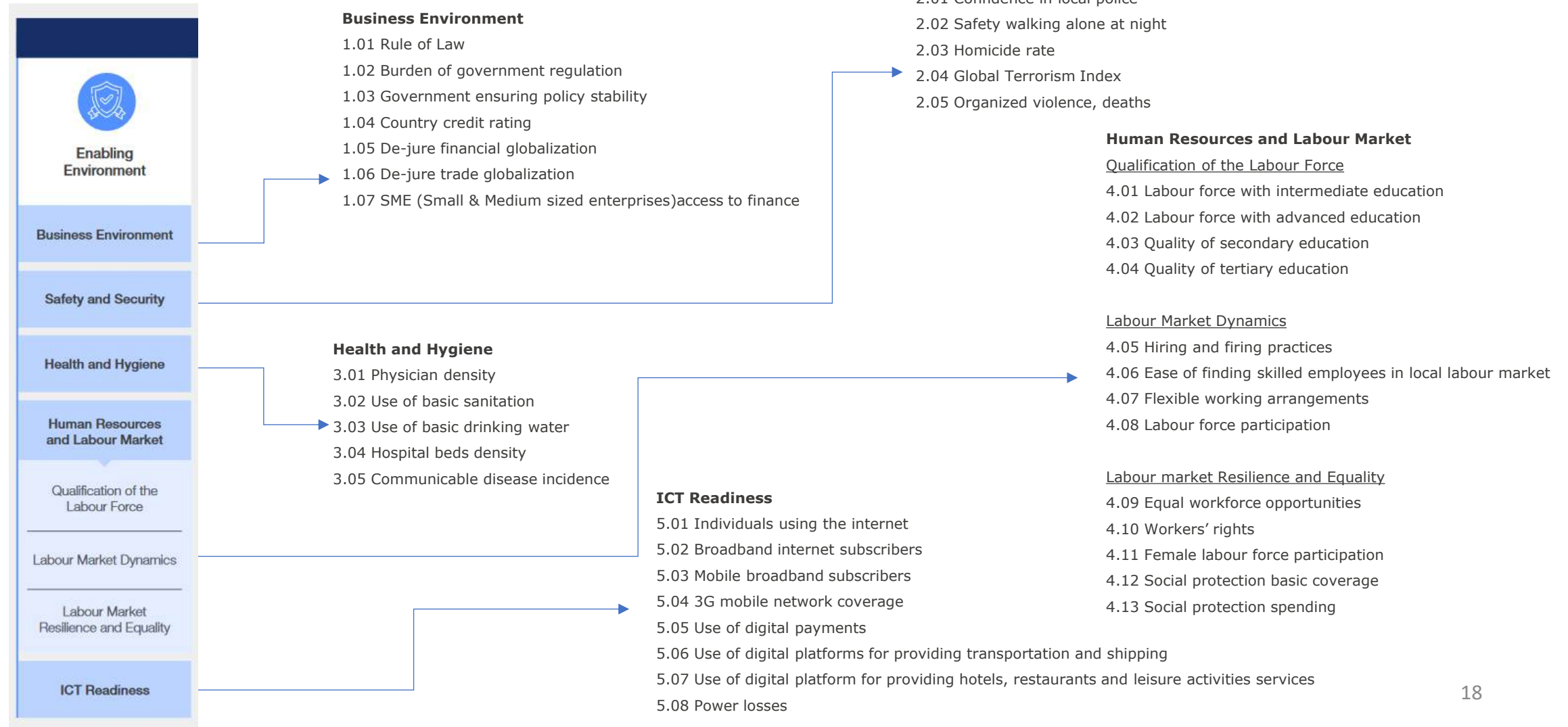

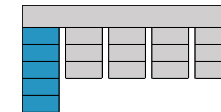
3. Ανάλυση Subindexes

3.1 Enabling Environment Subindex

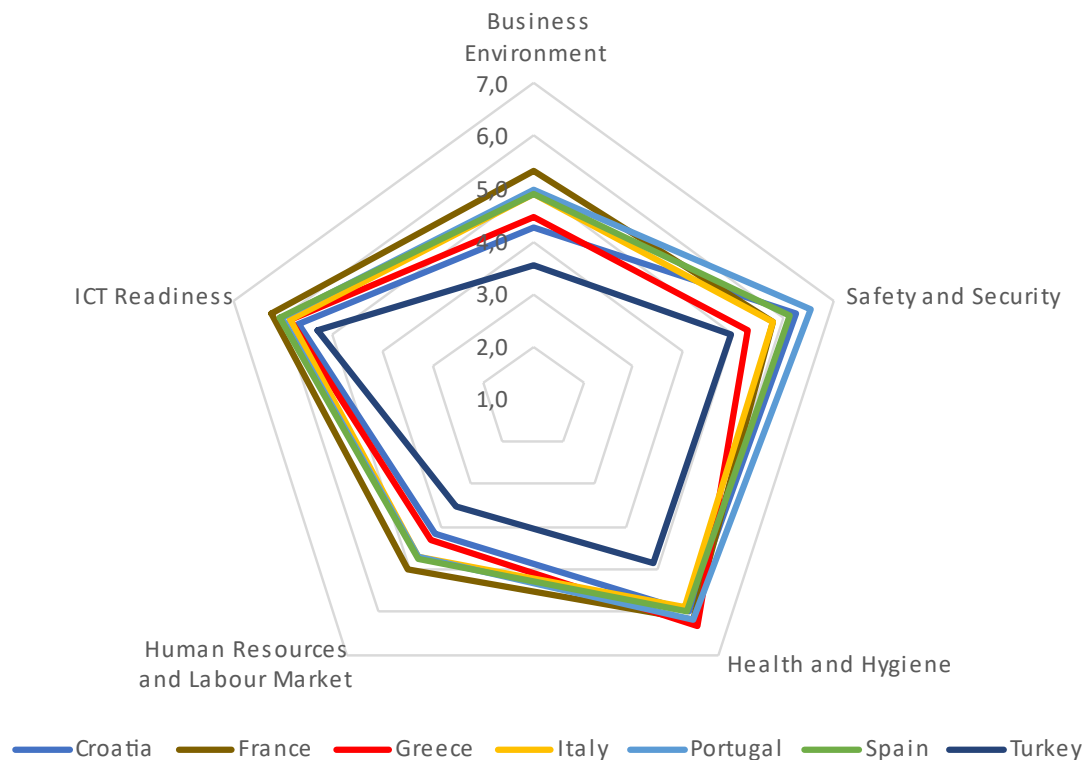
Ο συγκεκριμένος υποδείκτης, προκύπτει από τις επιμέρους 5 υποκατηγορίες των οποίων η βαθμολογία σχηματίζεται με βάση τα αντίστοιχα κάθε φορά κριτήρια:

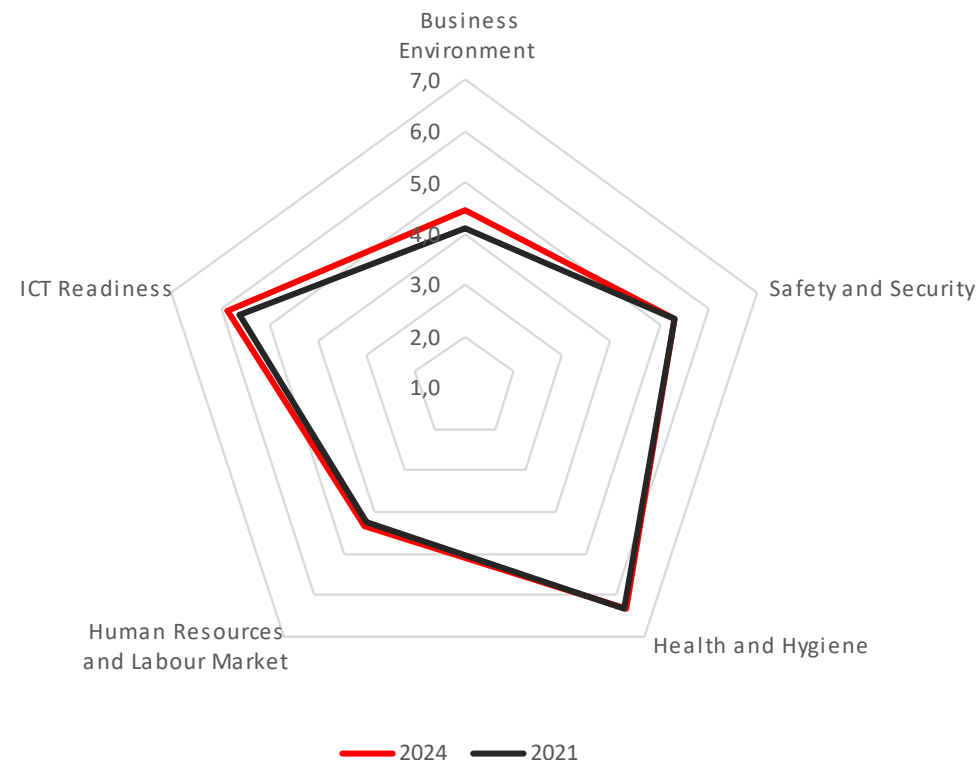

Enabling Environment Subindex

Ελλάδα και ανταγωνισμός 2024

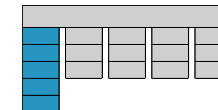

Ελλάδα 2024 & 2021

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Συγκριτικά με τις ανταγωνίστριες χώρες, η Ελλάδα υστερεί στις υποκατηγορία Human Resources and Labour Market, με βαθμολογία 4,3, αμετάβλητη σε σχέση με το 2021. Από τις ανταγωνίστριες χώρες, στο συγκεκριμένο υποδείκτη, η Γαλλία έχει βαθμολογία 5 και η Πορτογαλία με την Ισπανία και την Ιταλία βρίσκονται στο 4,7. Ωστόσο, αξίζει να σημειωθεί ότι η Ελλάδα παρουσίασε βελτίωση στην υποκατηγορία Business Environment σε σχέση με το 2021, ανεβαίνοντας το 2024 στο 4,5 από 4,1 το 2021.

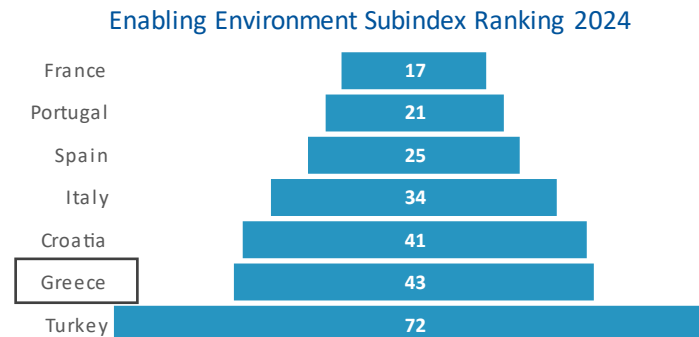
	2024							2021
	Croatia	France	Italy	Portugal	Spain	Turkey	Greece	Greece
Enabling Environment subindex	5,3	5,7	5,4	5,7	5,6	4,4	5,3	5,1
Business Environment	4,3	5,3	4,9	5,0	4,9	3,6	4,5	4,1
Safety and Security	6,2	5,8	5,8	6,5	6,1	5,0	5,3	5,3
Health and Hygiene	6,0	6,2	5,9	6,2	6,0	4,9	6,3	6,3
Human Resources and Labour Market	4,2	5,0	4,7	4,7	4,7	3,5	4,3	4,3
ICT Readiness	5,7	6,2	5,8	6,0	6,1	5,3	5,9	5,6

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

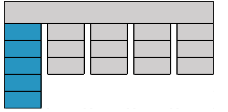
Η βαθμολογία της Ελλάδας στον Enabling Environment Subindex το 2024 ήταν 5,3, βελτιωμένη σε σχέση με το 5,1 του 2021, παραμένοντας ωστόσο στην ίδια θέση στην κατάταξη, στη θέση 43. Καθοριστικό ρόλο στη βελτίωση της βαθμολογίας, έπαιξε η βελτίωση στις υποκατηγορίες Business Environment και ICT Readiness. Στις κατηγορίες Safety and Security, Health and Hygiene και Human Resources and Labour Market, η βαθμολογία της Ελλάδας δε μεταβλήθηκε.

Enabling Environment Subindex						
	2021 Value	2024 Value	% Dif Score	2021 Rank	2024 Rank	Rank Change
Croatia	5,1	5,3	2,5%	40	41	⬇️ -1
France	5,7	5,7	1,1%	15	17	⬇️ -2
Italy	5,3	5,4	2,4%	38	34	⬆️ 4
Portugal	5,6	5,7	1,4%	18	21	⬇️ -3
Spain	5,5	5,6	1,0%	25	25	➡️ 0
Turkey	4,5	4,4	-1,2%	68	72	⬇️ -4
Greece	5,1	5,3	2,6%	43	43	➡️ 0

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Βελτίωση του Enabling Environment Subindex

Με βάση τις βαθμολογίες που παρουσιάστηκαν, προκύπτει ότι με τις κατάλληλες βελτιώσεις, η Ελλάδα θα μπορούσε να παρουσιάσει καλύτερη εικόνα και να ανέλθει στην κατάταξη του Enabling Environment Subindex. Αυτό θα ήταν ικανό να οδηγήσει και στη βελτίωση της κατάταξης της χώρας στον συνολικό T&T δείκτη και να βρεθεί σε υψηλότερη θέση, από την 21^η που κατατάσσεται τώρα.

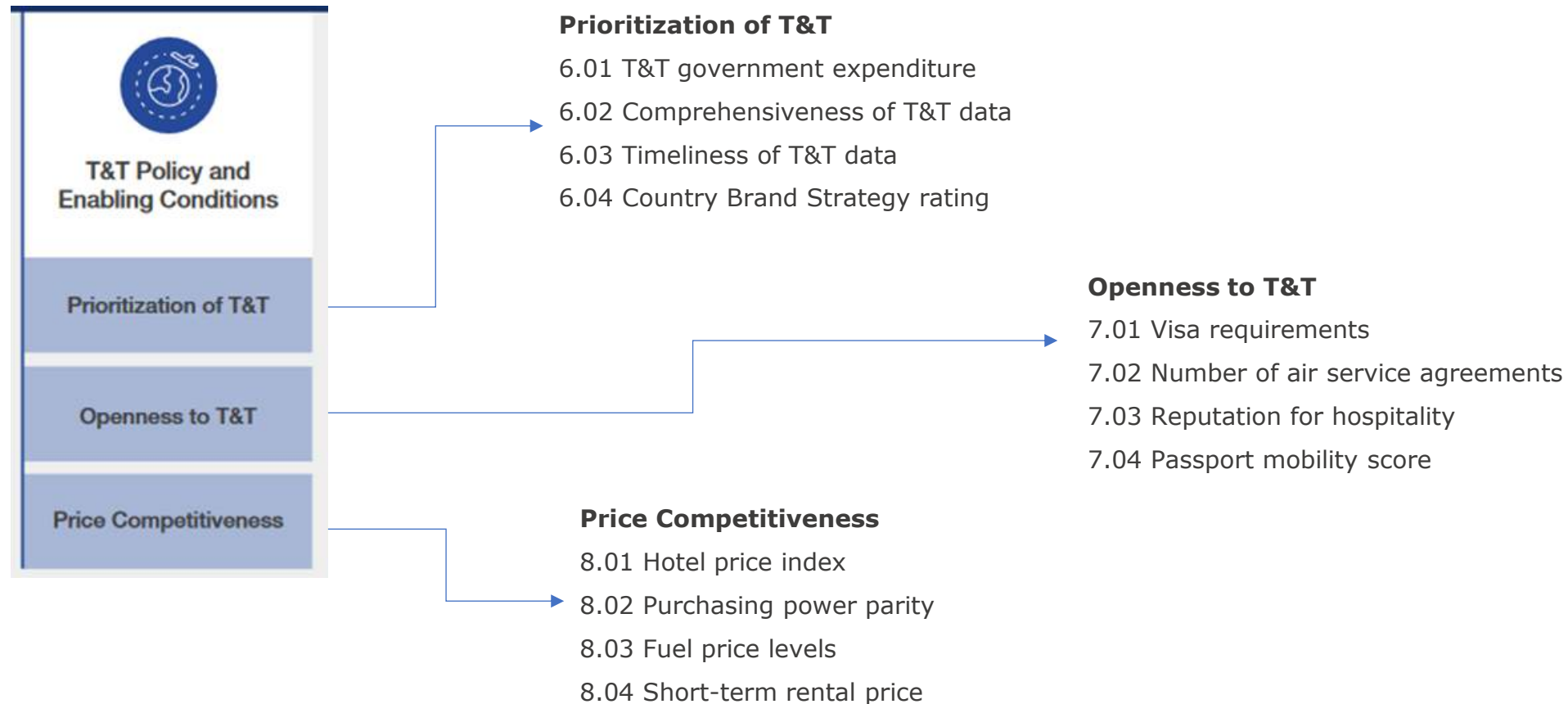
Πιο συγκεκριμένα,

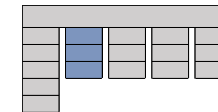
- Στην υποκατηγορία Business Environment, η βαθμολογία αν και βελτιώθηκε σε σχέση με το 2021, παραμένει ωστόσο σε χαμηλά επίπεδα σε σχέση με αρκετές από τις ανταγωνίστριες χώρες. Η διασφάλιση ενός σταθερού πολιτικού περιβάλλοντος για επιχειρηματικές δραστηριότητες, η απλοποίηση των διαδικασιών ώστε οι εταιρείες να μπορούν να συμμορφώνονται ευκολότερα με τον κυβερνητικό κανονισμό και τις διοικητικές απαιτήσεις (π.χ. άδειες, αναφορές, νομοθεσία), η βελτίωση της πιστοληπτικής ικανότητας της χώρας, ο σχεδιασμός δράσεων για την εξασφάλιση ενός σταθερού οικονομικού περιβάλλοντος για τις επιχειρήσεις, η ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση σε χρηματοδοτήσεις, αλλά και η υιοθέτηση ενός φορολογικού συστήματος στο οποίο οι επιχειρήσεις θα είναι εύκολο να συμμορφωθούν, θα οδηγήσουν στην βελτίωση της βαθμολογίας του συγκεκριμένου υποδείκτη.
- Στην υποκατηγορία Human Resources and Labour Market, αν και η βαθμολογία έμεινε αμετάβλητη σε σχέση με το 2021, υπήρξε πτώση στην κατάταξη κατά 4 θέσεις, καθώς ο ανταγωνισμός είναι μεγάλος. Η ενίσχυση των εργασιακών δικαιωμάτων και η αύξηση της συμμετοχής του πληθυσμού στην αγορά εργασίας, θα οδηγήσουν στην βελτίωση της βαθμολογίας στην αντίστοιχη υποκατηγορία. Επιπλέον, μια ενίσχυση με συγκεκριμένες δράσεις εκπαίδευσης, επιμόρφωσης, υιοθέτησης νέων πρακτικών στην αγορά εργασίας θα συμβάλει στην αύξηση της παραγωγικότητας στο κλάδο των ξενοδοχείων, της εστίασης και των μεταφορών, οδηγώντας έτσι στην βελτίωση της βαθμολογίας του συγκεκριμένου υποδείκτη και στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της χώρας.

3.2 Travel and Tourism Policy and Enabling Conditions Subindex

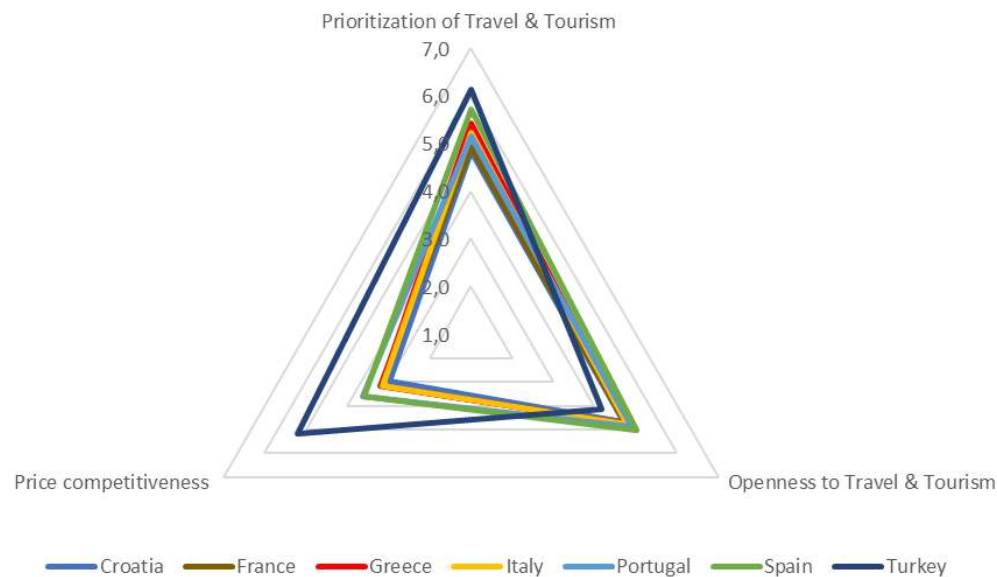
Ο συγκεκριμένος υποδείκτης, προκύπτει από τις επιμέρους 3 υποκατηγορίες των οποίων η βαθμολογία σχηματίζεται με βάση τα αντίστοιχα κάθε φορά κριτήρια:

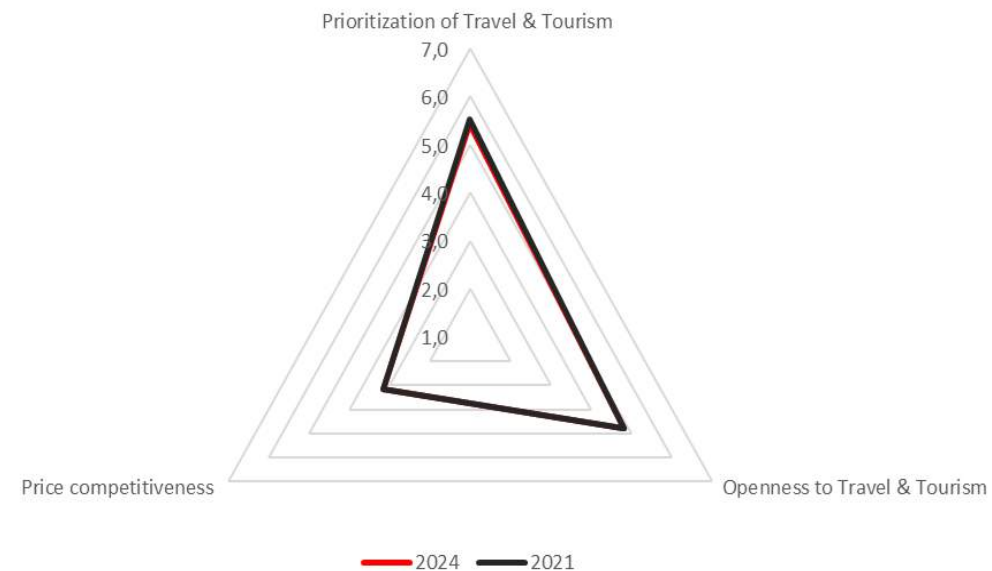

Travel and Tourism Policy and Enabling Conditions Subindex

Ελλάδα και ανταγωνισμός 2024

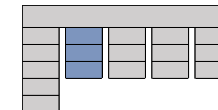

Ελλάδα 2024 & 2021

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Συγκριτικά με τις ανταγωνίστριες χώρες, η Ελλάδα υστερεί στην υποκατηγορία Price Competitiveness. Η Ισπανία και η Κροατία έχουν ελαφρώς καλύτερη βαθμολογία από την Ελλάδα (3,6), ενώ η Τουρκία με 5,2 έχει μακράν την υψηλότερη βαθμολογία. Η Ελλάδα παρουσίασε ελαφρά βελτίωση στη συγκεκριμένη υποκατηγορία σε σχέση με το 3,1 του 2021. Στην υποκατηγορία Prioritization of Travel & Tourism, η Ελλάδα καταγράφει βαθμολογία 5,4 ξεπερνώντας την Κροατία (4,8), την Γαλλία (4,9), την Ιταλία (5,2) και την Πορτογαλία (5,1), αλλά σημειώνει πτώση σε σχέση με το 2021 (5,5).

	2024							2021
	Croatia	France	Italy	Portugal	Spain	Turkey	Greece	Greece
Travel and Tourism Policy and Enabling Conditions subindex	4,2	4,3	4,4	4,6	4,8	5,2	4,5	4,5
Prioritization of Travel & Tourism	4,8	4,9	5,2	5,1	5,7	6,1	5,4	5,5
Openness to Travel & Tourism	4,7	4,7	4,8	4,9	5,0	4,2	4,8	4,8
Price competitiveness	3,0	3,2	3,2	3,6	3,6	5,2	3,2	3,1

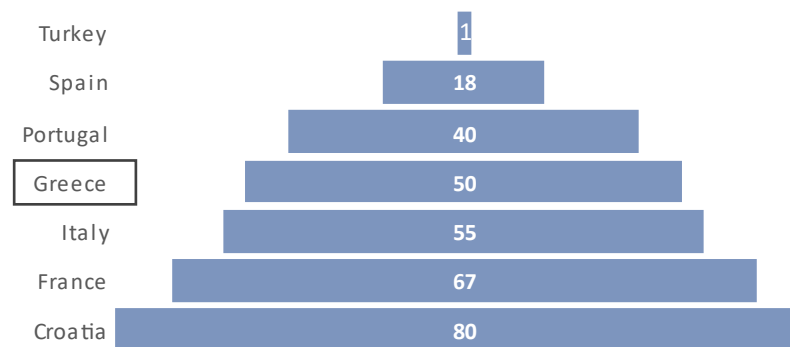
Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Με βάση τις βαθμολογίες του Travel and Tourism Policy and Enabling Conditions Subindex που παρουσιάζονται, φαίνεται ότι αν και η βαθμολογία της Ελλάδας το 2024 (4,5) δε μεταβλήθηκε σε σχέση με το 2021 (4,5), ανέβηκε 8 θέσεις στην κατάταξη του συγκεκριμένου υποδείκτη, από τη θέση 58 στη θέση 50. Συγκριτικά με τις άλλες ανταγωνίστριες χώρες έρχεται τέταρτη, δίνοντας ικανοποιητική εικόνα, ενώ στη συνολική κατάταξη του επιμέρους υποδείκτη, βρίσκεται στην 50^η θέση και ακολουθούν η Ιταλία, η Γαλλία και η Κροατία.

Travel and Tourism Policy and Enabling Conditions Subindex						
	2021 Value	2024 Value	% Dif Score	2021 Rank	2024 Rank	Rank Change
Croatia	4,4	4,2	-5,0%	72	80	↓ -8
France	4,2	4,3	2,2%	92	67	↑ 25
Italy	4,4	4,4	-0,5%	71	55	↑ 16
Portugal	4,5	4,6	2,0%	66	40	↑ 26
Spain	4,7	4,8	1,3%	38	18	↑ 20
Turkey	5,0	5,2	2,6%	9	1	↑ 8
Greece	4,5	4,5	-0,6%	58	50	↑ 8

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Travel and Tourism Policy and Enabling Subindex Ranking 2024

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

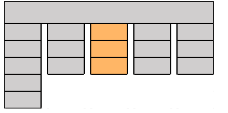

Βελτίωση του Travel and Tourism Policy and Enabling Conditions Subindex

Με βάση τις βαθμολογίες που παρουσιάστηκαν, προκύπτει ότι με τις κατάλληλες βελτιώσεις, η Ελλάδα θα μπορούσε να παρουσιάσει καλύτερη εικόνα και να ανέλθει στην κατάταξη του Travel and Tourism Policy and Enabling Conditions Subindex. Αυτό θα ήταν ικανό να οδηγήσει και στη βελτίωση της κατάταξης της χώρας στον συνολικό T&T δείκτη και να βρεθεί σε υψηλότερη θέση, από την 21^η που κατατάσσεται τώρα.

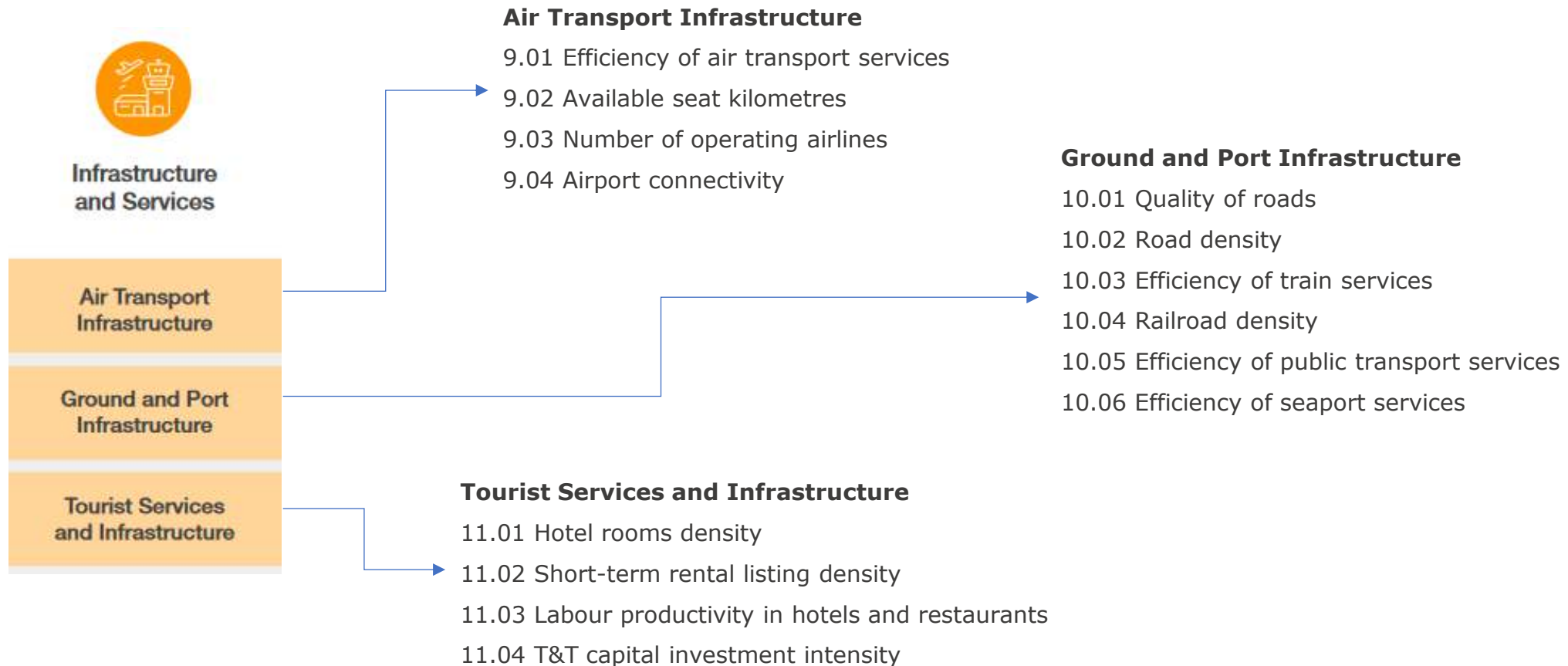
Πιο συγκεκριμένα,

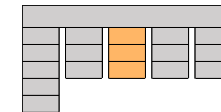
- Στην υποκατηγορία Prioritization of Travel & Tourism, το 2021 η Ελλάδα είχε βαθμολογία 5,5 ενώ το 2024 έπεσε στο 5,4, όταν η Ισπανία το 2024 βρίσκεται στο 5,7 και η Τουρκία στο 6,1. Μια αύξηση της βαθμολογίας σε αυτή την υποκατηγορία, θα προσέδιδε στην Ελλάδα ακόμα μεγαλύτερο συγκριτικό πλεονέκτημα. Αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί με την ενίσχυση της στρατηγικής προώθησης του brand του προορισμού Ελλάδα.
- Στην υποκατηγορία Openness to Travel & Tourism, αν και η βαθμολογία το 2024 έμεινε αμετάβλητη σε σχέση με το 2021, υπήρξε πτώση στην κατάταξη κατά 2 θέσεις, στην 20^η θέση, καθώς ο ανταγωνισμός είναι μεγάλος. Μια αύξηση σε βαθμολογίας σε αυτή την υποκατηγορία, θα μπορούσε να επιτευχθεί με την διευκόλυνση των διαδικασιών έκδοσης visa για την είσοδο στη χώρα ή τη μείωση των χωρών από τις οποίες οι ταξιδιώτες απαιτείται να έχουν εκδώσει visa για την είσοδο στην Ελλάδα.
- Στην υποκατηγορία Prize Competitiveness, το 2021 η Ελλάδα είχε βαθμολογία 3,1 ενώ το 2024 έφτασε στο 3,2, ανεβαίνοντας 9 θέσεις στην κατάταξη, φτάνοντας στην θέση 104. Από τις ανταγωνίστριες χώρες, η Τουρκία το 2024 είχε βαθμολογία 5,2, ενώ η Πορτογαλία και η Ισπανία 3,6. Οι υψηλές τιμές σε δωμάτια ξενοδοχείων, καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης αλλά και καυσίμων/ενέργειας, καθιστούν την Ελλάδα λιγότερο ανταγωνιστική σε σχέση με άλλες ανταγωνίστριες χώρες. Η ρύθμιση των τιμών αυτών, ιδιαίτερα στα καύσιμα/ενέργεια που η κατάσταση είναι εξαιρετικά επίκαιρη, θα αύξανε την ανταγωνιστικότητα της Ελλάδας.

3.3 Infrastructure & Services Subindex

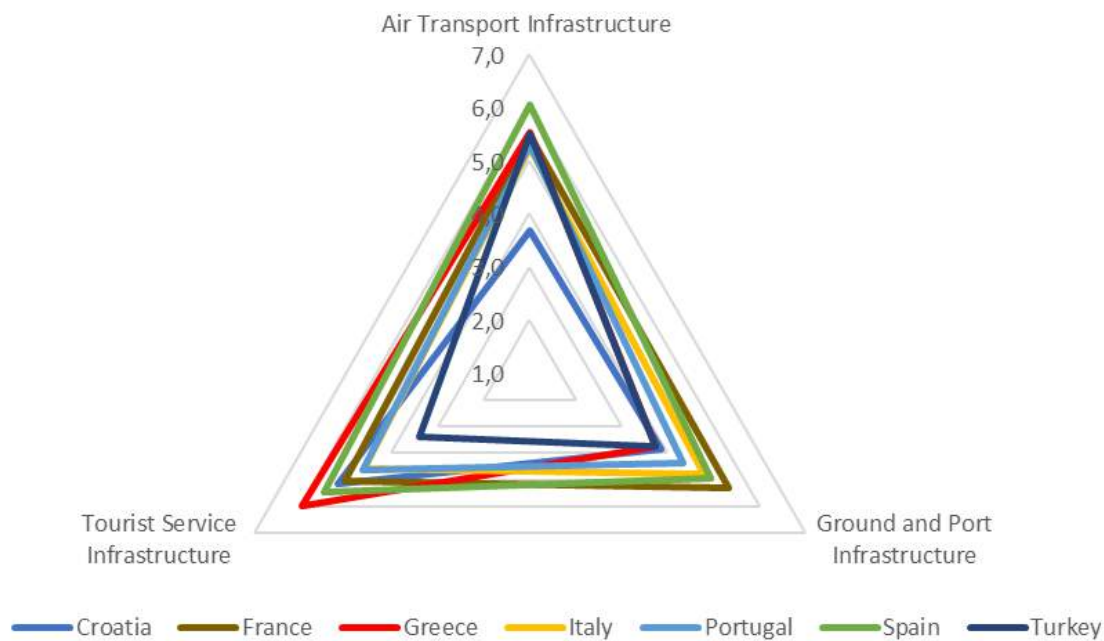
Ο συγκεκριμένος υποδείκτης, προκύπτει από τις επιμέρους 3 υποκατηγορίες των οποίων η βαθμολογία σχηματίζεται με βάση τα αντίστοιχα κάθε φορά κριτήρια:

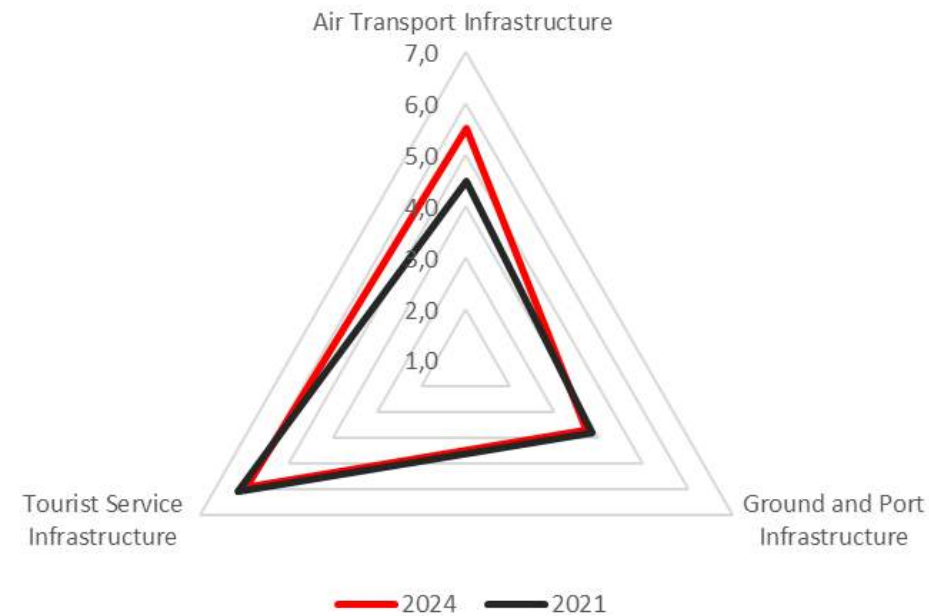

Infrastructure and Services Subindex

Ελλάδα και ανταγωνισμός 2024

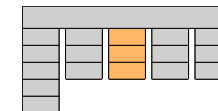

Ελλάδα 2024 & 2021

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Συγκριτικά με τις ανταγωνίστριες χώρες, η Ελλάδα υστερεί στην υποκατηγορία Ground and Port Infrastructure, με βαθμολογία 3,7 όταν η Γαλλία βρίσκεται στο 5,3 και η Ισπανία στο 4,9. Η Ελλάδα παρουσίασε ελαφρά επιδείνωση στη συγκεκριμένη υποκατηγορία σε σχέση με το 2021 που ήταν στο 3,8. Επιπρόσθετα παρουσίασε ελαφρά επιδείνωση στην υποκατηγορία Tourist Service Infrastructure από 6,1 που ήταν η βαθμολογία το 2021, στο 6,0 το 2024. Ωστόσο, αξίζει να σημειωθεί ότι στην – πολύ σημαντική για τον εισερχόμενο τουρισμό στην Ελλάδα – υποκατηγορία Air Transport Infrastructure σημείωσε σημαντική βελτίωση, από 4,5 το 2021 σε 5,5 το 2024.

	2024							2021
	Croatia	France	Italy	Portugal	Spain	Turkey	Greece	Greece
Infrastructure and Services subindex	4,2	5,3	4,9	4,8	5,5	4,2	5,1	4,8
Air Transport Infrastructure	3,7	5,5	5,2	5,3	6,1	5,5	5,5	4,5
Ground and Port Infrastructure	3,9	5,3	4,8	4,3	4,9	3,7	3,7	3,8
Tourist Service Infrastructure	5,2	5,0	4,6	4,6	5,5	3,4	6,0	6,1

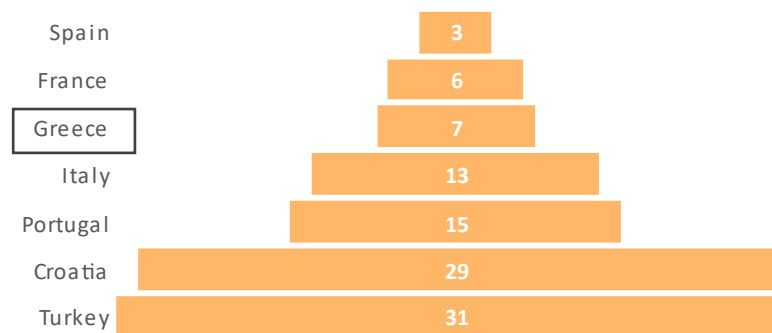
Πηγή: WEF, Ενεξέγναση: INSETE Intelligence

Με βάση τις βαθμολογίες του Infrastructure Subindex που παρουσιάζονται, φαίνεται ότι η βαθμολογία της Ελλάδας το 2024 (5,1) ανέβηκε σε σχέση με το 2021 (4,8) και κατατάσσεται στην 7^η θέση, ανεβαινοντας ουσιαστικά 5 θέσεις σε σχέση με το 2021. Καθοριστικό ρόλο σε αυτή την άνοδο, έπαιξε η βελτίωση στην υποκατηγορία Air Transport Infrastructure, υποδείκτης που αναμφίβολα επηρεάστηκε ισχυρά από την πανδημία και που πλέον καταγράφει ανάκαμψη.

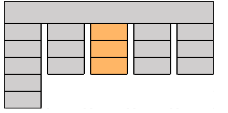
Infrastructure and Services Subindex						
	2021 Value	2024 Value	% Dif Score	2021 Rank	2024 Rank	Rank Change
Croatia	4,2	4,2	1,2%	27	29	↘ -2
France	5,4	5,3	-2,4%	2	6	↘ -4
Italy	4,8	4,9	2,0%	13	13	→ 0
Portugal	4,5	4,8	4,6%	19	15	↗ 4
Spain	5,3	5,5	4,3%	6	3	↗ 3
Turkey	4,1	4,2	3,4%	34	31	↗ 3
Greece	4,8	5,1	5,1%	12	7	↗ 5

Πηγή: WEF, Ενεξέγναση: INSETE Intelligence

Infrastructure and Services Subindex Ranking2024

Πηγή: WEF, Ενεξέγναση: INSETE Intelligence

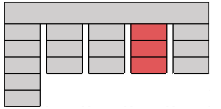
Βελτίωση του Infrastructure Subindex

Με βάση τις βαθμολογίες που παρουσιάστηκαν, προκύπτει ότι με τις κατάλληλες βελτιώσεις, η Ελλάδα θα μπορούσε να παρουσιάσει καλύτερη εικόνα και να ανέλθει στην κατάταξη του Infrastructure Subindex. Αυτό θα ήταν ικανό να οδηγήσει και στη βελτίωση της κατάταξης της χώρας στον συνολικό T&T δείκτη και να βρεθεί σε υψηλότερη θέση, από την 21^η που κατατάσσεται τώρα.

Συγκριτικά με τις ανταγωνίστριες χώρες, κάποιες παρουσιάζουν αρκετά υψηλές βαθμολογίες σε κάποιες υποκατηγορίες και ως εκ τούτου, η Ελλάδα ενδεχομένως να εξακολουθεί να υστερεί σε κάποιες από τις υποκατηγορίες του Infrastructure Subindex, αναμφίβολα όμως υπάρχει περιθώριο για βελτίωση.

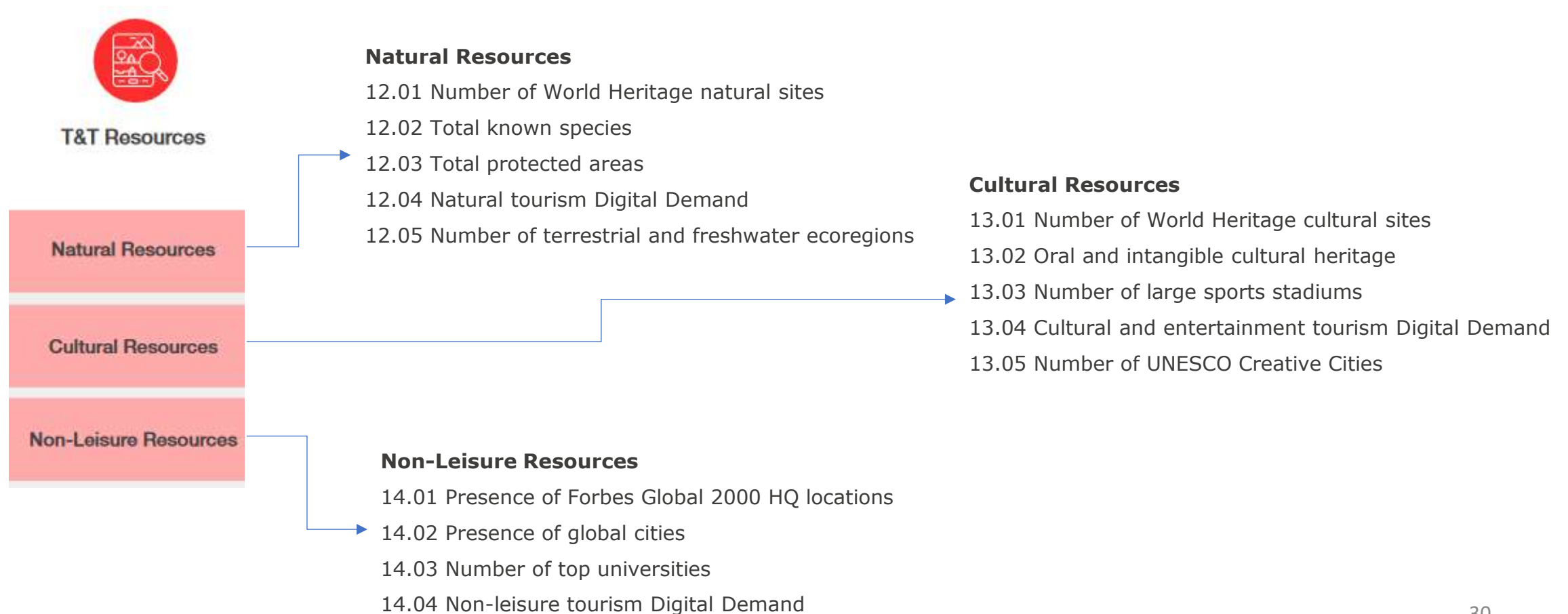
Πιο συγκεκριμένα,

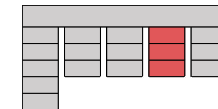
- Στην Ground and Port Infrastructure, η Ελλάδα το 2024 παρουσιάζει χαμηλότερη βαθμολογία 3,7 σε σχέση με το 2021 που ήταν στο 3,8. Η Γαλλία που βρίσκεται στο 5,3 και η Ισπανία στο 4,9 καταγράφουν σαφέστατα καλύτερες βαθμολογίες. Η ενίσχυση του οδικού δικτύου (εκτός αυτοκινητοδρόμων) με περισσότερους, άρτια κατασκευασμένους δρόμους, η ενίσχυση της πρόσβασης και της αποδοτικότητας των δημόσιων συγκοινωνιών καθώς και των τρένων θα μπορούσαν να βελτιώσουν τη βαθμολογία του συγκεκριμένου υποδείκτη.
- Στην υποκατηγορία Tourist Service Infrastructure, το 2021 η Ελλάδα είχε βαθμολογία 6,1 ενώ το 2024 έπεσε ελαφρώς στο 6,0. Συγκριτικά με τις ανταγωνίστριες χώρες η Ελλάδα καταγράφει την καλύτερη βαθμολογία, ωστόσο αν αυξηθούν οι δαπάνες σε επενδύσεις ανά υπάλληλο, στον δημόσιο (π.χ. εξοπλισμός, κτήρια, υποδομές) και ιδιωτικό τομέα (π.χ. Ξενοδοχεία, συνεδριακά κέντρα, αεροδρόμια, ταξί), θα δοθεί περαιτέρω ώθηση στην Ελλάδα σε αυτή την υποκατηγορία.

3.4 Travel and Tourism Resources Subindex

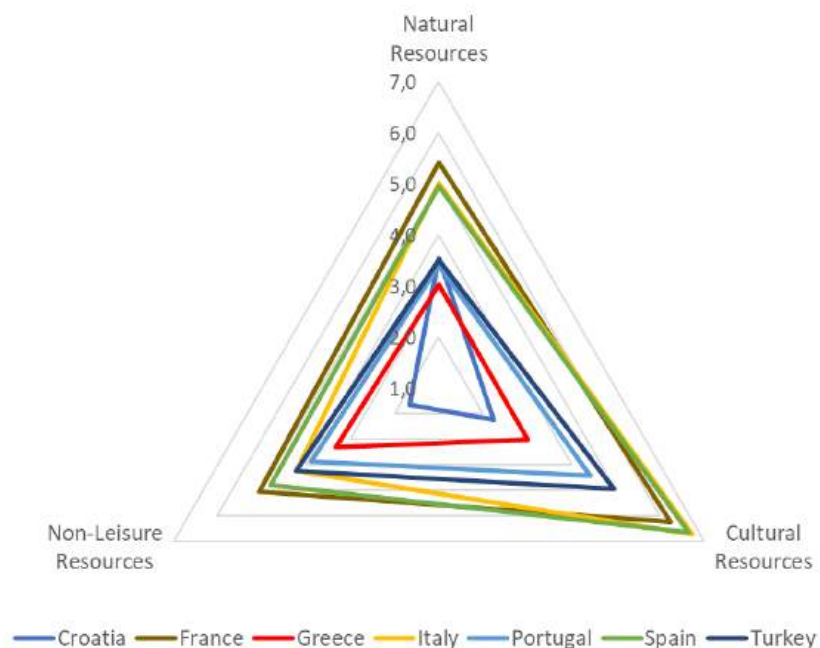
Ο συγκεκριμένος υποδείκτης, προκύπτει από τις επιμέρους 3 υποκατηγορίες των οποίων η βαθμολογία σχηματίζεται με βάση τα αντίστοιχα κάθε φορά κριτήρια:

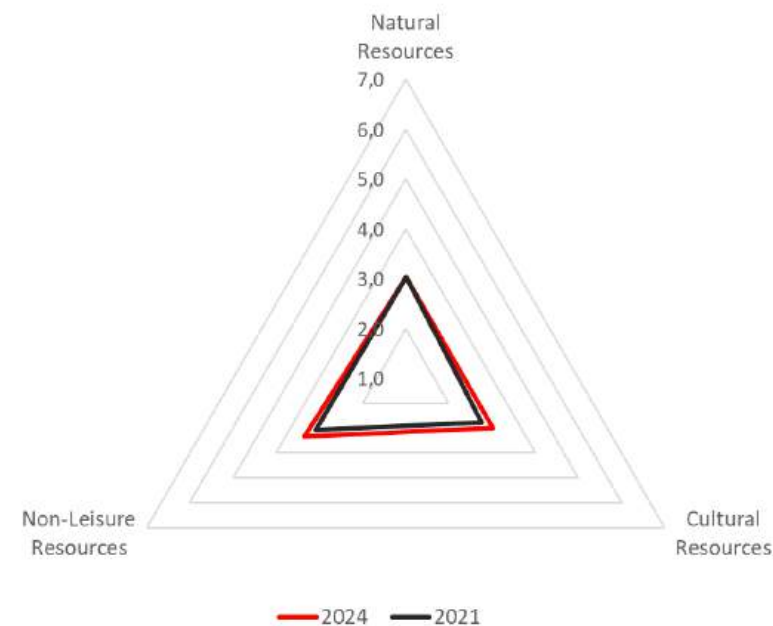

Travel and Tourism Resources Subindex

Ελλάδα και ανταγωνισμός 2024

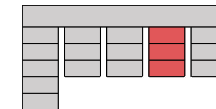

Ελλάδα 2024 & 2021

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Συγκριτικά με τις ανταγωνίστριες χώρες, αν εξαιρέσουμε την Κροατία που καταγράφει εξαιρετικά χαμηλές βαθμολογίες σε 2 από τις 3 υποκατηγορίες, η Ελλάδα υστερεί σε όλες τις υποκατηγορίες του Travel and Tourism Resources Subindex. Πιο ειδικά, στην υποκατηγορία Natural Resources, έχει βαθμολογία 3,0 όταν η Γαλλία και η Ισπανία βρίσκονται στο 5,4 και 5,0 αντίστοιχα. Στην υποκατηγορία Cultural Resources, έχει βαθμολογία 3,0 όταν η Ιταλία και η Ισπανία βρίσκονται στο 6,7 και 6,6 αντίστοιχα. Στην υποκατηγορία Non-Leisure Resources, η Ελλάδα έχει βαθμολογία 3,3 όταν η Γαλλία και η Ισπανία βρίσκονται στο 5,1 και 4,8 αντίστοιχα.

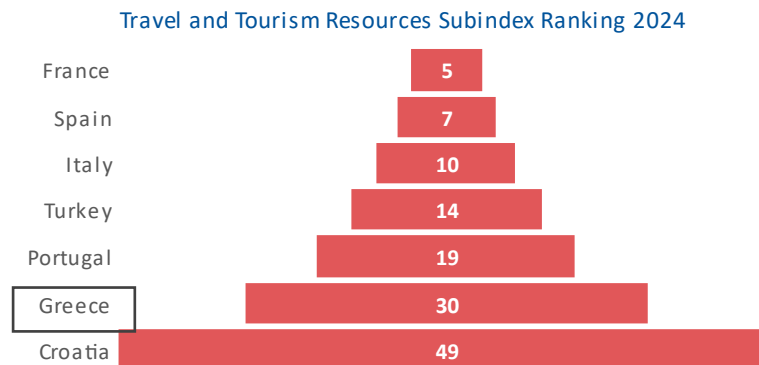
	2024							2021
	Croatia	France	Italy	Portugal	Spain	Turkey	Greece	Greece
Travel and Tourism Resources subindex	2,5	5,6	5,3	3,9	5,5	4,2	3,1	3,0
Natural Resources	3,5	5,4	5,0	3,4	5,0	3,5	3,0	3,0
Cultural Resources	2,2	6,2	6,7	4,4	6,6	5,0	3,0	2,8
Non-Leisure Resources	1,7	5,1	4,2	3,9	4,8	4,2	3,3	3,1

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Με βάση τις βαθμολογίες του Travel and Tourism Resources Subindex που παρουσιάζονται, φαίνεται ότι η βαθμολογία της Ελλάδας το 2024 (3,1) ανέβηκε ελαφρά σε σχέση με το 2021 (3,0). Αυτό οφείλεται στην ελαφρά βελτίωση στις υποκατηγορίες Cultural resources και Non-Leisure Resources σε σχέση με το 2021. Ωστόσο, η Ελλάδα παρέμεινε σταθερή στην 30^η θέση του συγκεκριμένου υποδείκτη.

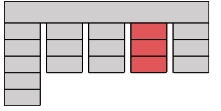
Travel and Tourism Resources Subindex						
	2021 Value	2024 Value	% Dif Score	2021 Rank	2024 Rank	Rank Change
Croatia	2,5	2,5	-0,9%	46	49	⬇️ -3
France	5,5	5,6	2,2%	6	5	⬆️ 1
Italy	5,2	5,3	1,6%	9	10	⬇️ -1
Portugal	3,7	3,9	4,7%	20	19	⬆️ 1
Spain	5,5	5,5	-0,7%	5	7	⬇️ -2
Turkey	3,8	4,2	11,1%	19	14	⬆️ 5
Greece	3,0	3,1	5,7%	30	30	➡️ 0

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

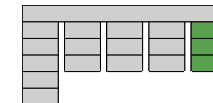

Βελτίωση του Travel and Tourism Resources Subindex

Με βάση τις βαθμολογίες που παρουσιάστηκαν, προκύπτει ότι με τις κατάλληλες βελτιώσεις, η Ελλάδα θα μπορούσε να παρουσιάσει καλύτερη εικόνα και να ανέλθει στην κατάταξη του Travel and Tourism Resources Subindex. Αυτό θα ήταν ικανό να οδηγήσει και στη βελτίωση της κατάταξης της χώρας στον συνολικό T&T δείκτη και να βρεθεί σε υψηλότερη θέση, από την 21^η που κατατάσσεται τώρα. Συγκριτικά με τις ανταγωνίστριες χώρες, κάποιες παρουσιάζουν αρκετά υψηλές βαθμολογίες σε κάποιες υποκατηγορίες και ως εκ τούτου, η Ελλάδα ενδεχομένως να εξακολουθεί να υστερεί σε κάποιες από τις υποκατηγορίες του Travel and Tourism Resources Subindex, αναμφίβολα όμως υπάρχει περιθώριο για βελτίωση.

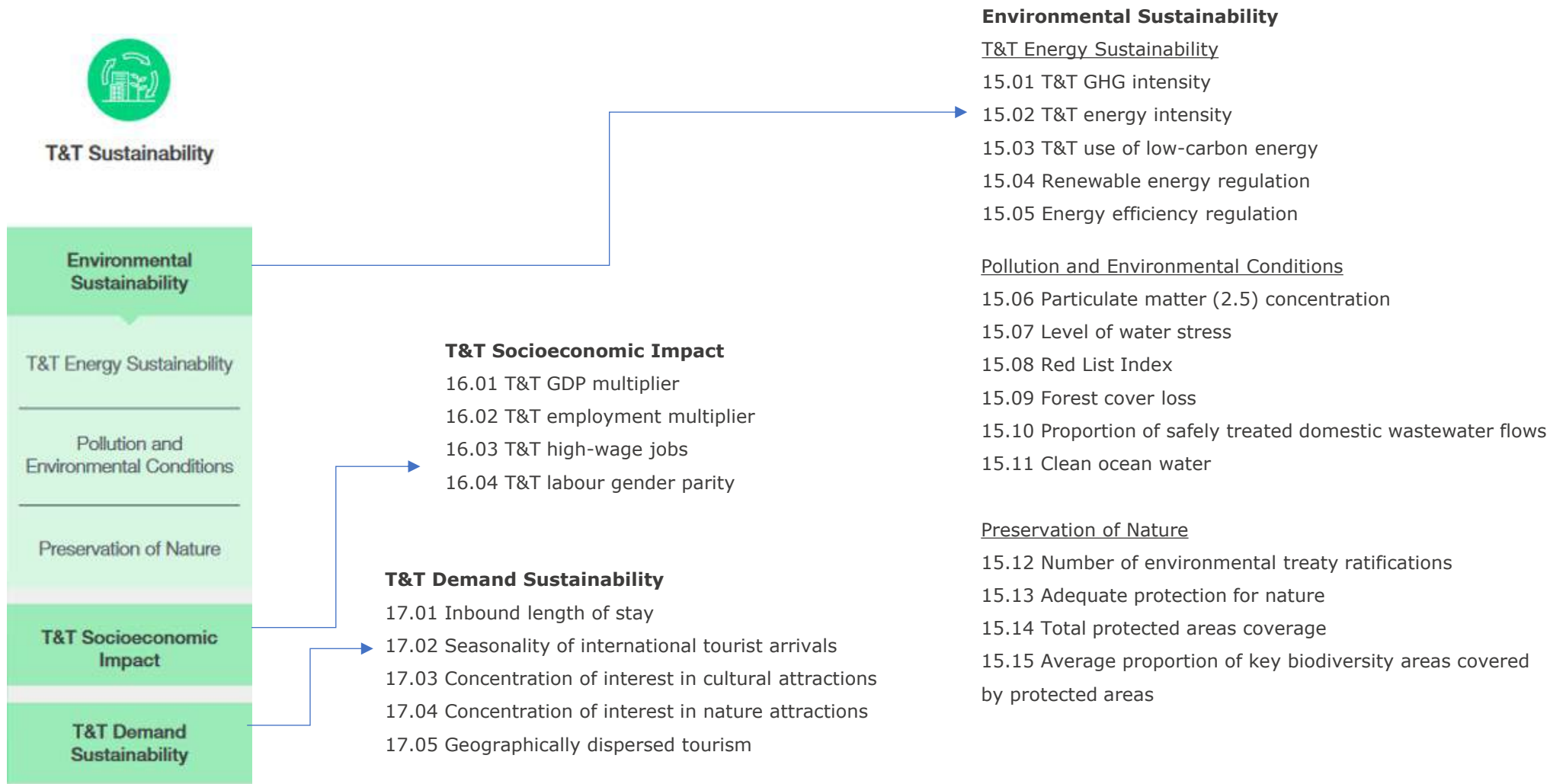
Πιο συγκεκριμένα,

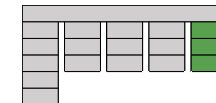
- Στην υποκατηγορία Natural Resources, η Ελλάδα είχε στάσιμη βαθμολογία 3,0 τα έτη 2021 και 2024, όταν η Γαλλία και η Ισπανία κατέγραψαν βαθμολογία 5,4 και 5,0 αντίστοιχα. Η αύξηση της βαθμολογίας στη συγκεκριμένη κατηγορία θα μπορούσε να επιτευχθεί σε πρώτη φάση με την αύξηση των καταγεγραμμένων **φυσικών** μνημείων παγκόσμιας κληρονομιάς στην Ελλάδα. Καθοριστικής σημασίας θα είναι η προστασία υδροβιότοπων αλλά και η διατήρηση και ενίσχυση προστατευόμενων ειδών χλωρίδας και πανίδας.
- Στην υποκατηγορία Cultural Resources, η Ελλάδα αν και κατέγραψε ελαφρά βελτίωση σε σχέση με το 2021, εξακολουθεί να έχει συγκριτικά χαμηλή βαθμολογία 3,0 όταν η Ιταλία και η Ισπανία κατέγραψαν βαθμολογίες 6,7 και 6,6 αντίστοιχα. Η αύξηση της βαθμολογίας στη συγκεκριμένη κατηγορία θα μπορούσε να επιτευχθεί σε πρώτη φάση με την αύξηση των καταγεγραμμένων **πολιτιστικών** μνημείων παγκόσμιας κληρονομιάς στην Ελλάδα. Καθοριστικής σημασίας θα είναι η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και η διατήρηση και ενίσχυση παραδοσιακών πρακτικών, τεχνικών και γνώσεων. Επιπρόσθετα, η ένταξη πόλεων της Ελλάδας στο Creative Cities Network της UNESCO, θα βελτιώσει τη βαθμολογία στη συγκεκριμένη υποκατηγορία.
- Στην υποκατηγορία Non-Leisure Resources, η Ελλάδα αν και κατέγραψε ελαφρά βελτίωση σε σχέση με το 2021, εξακολουθεί να έχει συγκριτικά χαμηλή βαθμολογία 3,3. Μια ενίσχυση στην εν λόγω κατηγορία με στοχευμένες δράσεις ανάδειξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού (business, medical, educational) θα μπορούσε να οδηγήσει σε αύξηση της βαθμολογίας.

3.5 Travel and Tourism Sustainability Subindex

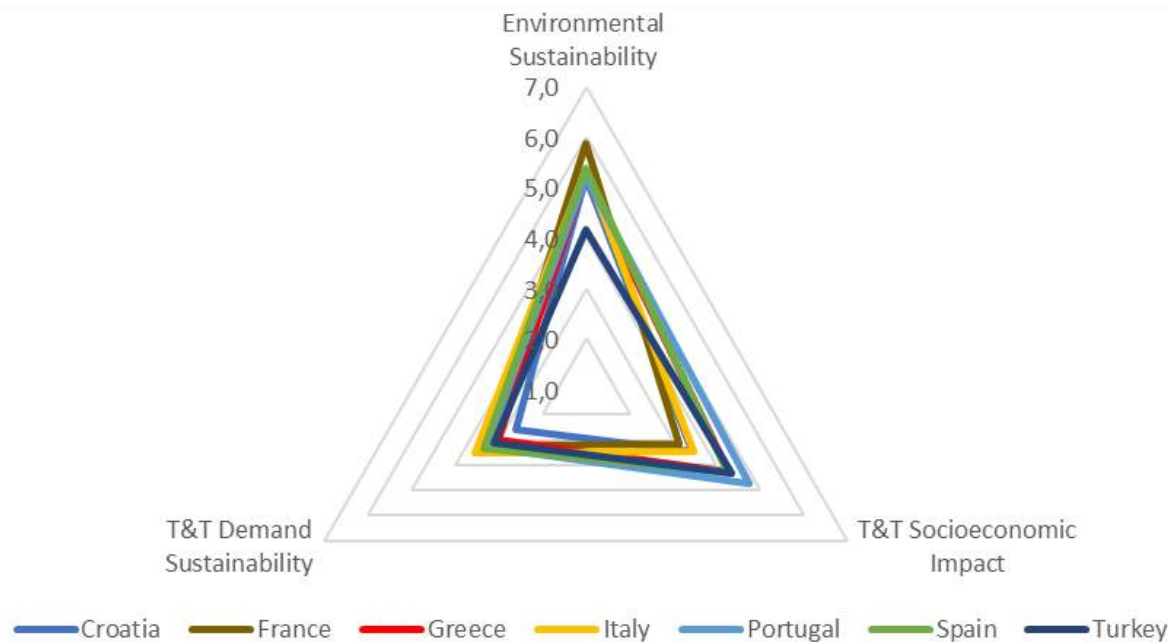
Ο συγκεκριμένος υποδείκτης, προκύπτει από τις επιμέρους 3 υποκατηγορίες των οποίων η βαθμολογία σχηματίζεται με βάση τα αντίστοιχα κάθε φορά κριτήρια:

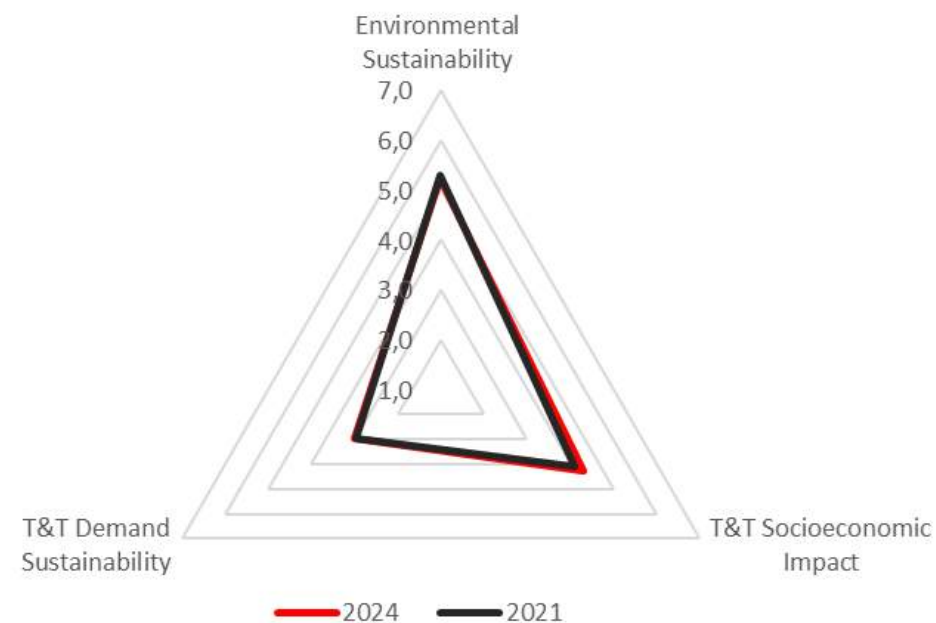

Travel and Tourism Sustainability Subindex

Ελλάδα και ανταγωνισμός 2024

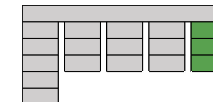

Ελλάδα 2024 & 2021

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Συγκριτικά με τις ανταγωνίστριες χώρες, η Ελλάδα υστερεί στην υποκατηγορία Travel & Tourism Demand Sustainability, με βαθμολογία 3,0 όταν η Ιταλία βρίσκεται στο 3,5 και οι Ισπανία και Πορτογαλία βρίσκονται στο 3,3. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Ελλάδα παρουσίασε ελαφρά βελτίωση το 2024 στη υποκατηγορία Travel & Tourism Socioeconomic Impact με βαθμολογία 4,3 σε σχέση με το 2021 που ήταν στο 4,1.

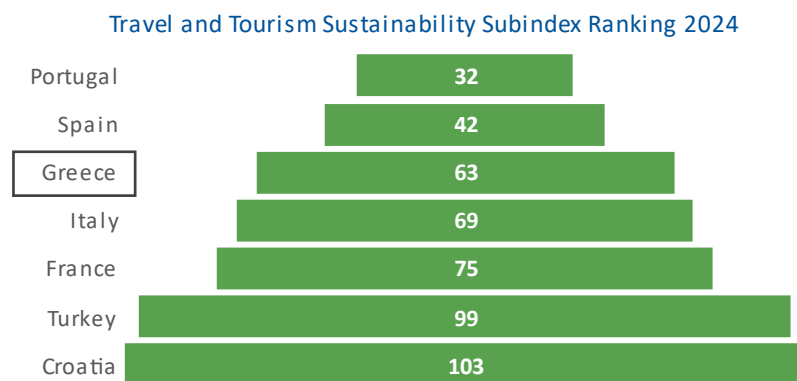
	2024							2021
	Croatia	France	Italy	Portugal	Spain	Turkey	Greece	Greece
Travel and Tourism Sustainability subindex	3,8	4,1	4,1	4,4	4,3	3,9	4,2	4,1
Environmental Sustainability	5,2	5,9	5,4	5,2	5,4	4,2	5,2	5,3
T&T Socioeconomic Impact	3,4	3,2	3,5	4,8	4,2	4,3	4,3	4,1
T&T Demand Sustainability	2,6	3,2	3,5	3,3	3,3	3,1	3,0	3,0

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

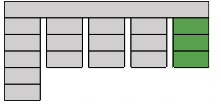
Με βάση τις βαθμολογίες του Travel and Tourism Sustainability Subindex που παρουσιάζονται, φαίνεται ότι η βαθμολογία της Ελλάδας το 2024 (4,2) βελτιώθηκε σε σχέση με το 2021 (4,1), ενώ κατατάσσεται 3^η ανάμεσα στις ανταγωνίστριες χώρες και 63^η συνολικά. Αξίζει να σημειωθεί ότι στον συγκεκριμένο υποδείκτη η Ελλάδα ανέβηκε 12 θέσεις σε σχέση με το 2021. Καθοριστικό ρόλο σε αυτή την βελτίωση έπαιξε η αύξηση της βαθμολογίας στην υποκατηγορία T&T Socioeconomic Impact και η μη χειροτέρευση της βαθμολογίας στην υποκατηγορία Travel & Tourism Demand Sustainability.

Travel and Tourism Sustainability Subindex						
	2021 Value	2024 Value	% Dif Score	2021 Rank	2024 Rank	Rank Change
Croatia	3,8	3,8	-1,4%	109	103	↑ 6
France	4,1	4,1	-0,5%	76	75	→ 1
Italy	4,2	4,1	-1,3%	67	69	↓ -2
Portugal	4,6	4,4	-3,7%	13	32	↓ -19
Spain	4,4	4,3	-0,8%	41	42	↓ -1
Turkey	4,0	3,9	-2,1%	95	99	↓ -4
Greece	4,1	4,2	1,3%	75	63	↑ 12

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Πηγή: WEF, Επεξεργασία: INSETE Intelligence

Βελτίωση του Travel and Tourism Sustainability Subindex

Με βάση τις βαθμολογίες που παρουσιάστηκαν, προκύπτει ότι με τις κατάλληλες βελτιώσεις, η Ελλάδα θα μπορούσε να παρουσιάσει καλύτερη εικόνα και να ανέλθει στην κατάταξη του Travel and Tourism Sustainability Subindex. Αυτό θα ήταν ικανό να οδηγήσει και στη βελτίωση της κατάταξης της χώρας στον συνολικό T&T δείκτη και να βρεθεί σε υψηλότερη θέση, από την 21^η που κατατάσσεται τώρα.

Πιο συγκεκριμένα,

- Στην υποκατηγορία Environmental Sustainability, η Ελλάδα έχει βαθμολογία 5,2 το 2024 όταν η Γαλλία βρίσκεται στο 5,9. Μια ενίσχυση στην εν λόγω υποκατηγορία με στοχευμένες δράσεις όπως ο περιορισμός των ρύπων, η ορθή επεξεργασία λυμάτων, η προστασία της δασικής έκτασης, η προστασία ειδών προς εξαφάνιση, η ενισχυμένη προστασία της φύσης και των θαλασσών αλλά και η αύξηση της έκτασης των προστατευόμενων περιοχών όπου κυριαρχεί βιοποικιλότητα, θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε αύξηση της βαθμολογίας στη συγκεκριμένη υποκατηγορία.
- Στην υποκατηγορία T&T Socioeconomic Impact, η Ελλάδα έχει βαθμολογία 4,3 το 2024, ελαφρώς αυξημένη από το 4,1 που κατέγραψε το 2021. Η αύξηση του ποσοστού των εργαζομένων στον τουρισμό που είναι σε πιο υψηλόμισθες θέσεις, θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε αύξηση της βαθμολογίας στη συγκεκριμένη υποκατηγορία.
- Στην υποκατηγορία T&T Demand Sustainability, η Ελλάδα έχει βαθμολογία 3,0 το 2024, αμετάβλητη σε σχέση με το 2021. Η βελτίωση της ποιότητας ζωής σε πόλεις και αστικά κέντρα, ο στοχευμένος καταμερισμός τουριστών για αποσυμφόρηση κορεσμένων τουριστικών περιοχών, η διεύρυνση της τουριστικής σεζόν, η αύξηση της διάρκειας παραμονής θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε αύξηση της βαθμολογίας στη συγκεκριμένη υποκατηγορία.

Παράρτημα:

Βαθμολόγηση Ισπανίας, Γαλλίας, Ιταλίας, Πορτογαλίας, Τουρκίας και Κροατίας σύμφωνα με τα κριτήρια του Travel & Tourism Development Index, 2021 και 2024

	Country	2021 Value	2021 Rank	2024 Value	2024 Rank	% Dif Score	Rank Change
Travel & Tourism Development Index	Spain	5,1	3	5,2	2	1,06%	↗ 1
Enabling Environment subindex	Spain	5,5	25	5,6	25	1,02%	→ 0
Business Environment pillar	Spain	4,9	29	4,9	32	-0,04%	↘ -3
Safety and Security pillar	Spain	6,1	23	6,1	27	1,22%	↘ -4
Health and Hygiene pillar	Spain	5,8	23	6,0	22	2,86%	↗ 1
Human Resources and Labour Market pillar	Spain	4,8	27	4,7	27	-0,68%	→ 0
ICT Readiness pillar	Spain	6,0	19	6,1	23	1,24%	↘ -4
Travel and Tourism Policy and Enabling Conditions subindex	Spain	4,7	38	4,8	18	1,27%	↑ 20
Prioritization of Travel & Tourism pillar	Spain	5,3	23	5,7	9	8,79%	↑ 14
Openness to Travel & Tourism pillar	Spain	5,0	10	5,0	9	-0,12%	↔ 1
Price competitiveness pillar	Spain	3,9	93	3,6	94	-7,15%	↘ -1
Infrastructure and Services subindex	Spain	5,3	6	5,5	3	4,30%	↔ 3
Air Transport Infrastructure pillar	Spain	5,3	7	6,1	3	14,91%	↔ 4
Ground and Port Infrastructure pillar	Spain	5,0	14	4,9	15	-0,64%	↘ -1
Tourist Services and Infrastructure pillar	Spain	5,5	9	5,5	7	-1,38%	↔ 2
Travel and Tourism Resources subindex	Spain	5,5	5	5,5	7	-0,66%	↘ -2
Natural Resources pillar	Spain	5,1	11	5,0	13	-1,91%	↘ -2
Cultural Resources pillar	Spain	6,6	3	6,6	3	0,29%	→ 0
Non-Leisure Resources pillar	Spain	4,8	11	4,8	10	-0,66%	↔ 1
Travel and Tourism Sustainability subindex	Spain	4,4	41	4,3	42	-0,78%	↘ -1
Environmental Sustainability pillar	Spain	5,3	19	5,4	16	1,10%	↔ 3
T&T Socioeconomic Impact pillar	Spain	4,2	70	4,2	66	0,08%	↔ 4
T&T Demand Sustainability pillar	Spain	3,5	88	3,3	85	-4,67%	↔ 3

	Country	2021 Value	2021 Rank	2024 Value	2024 Rank	% Dif Score	Rank Change
Travel & Tourism Development Index	France	5,0	4	5,1	4	0,58%	➔ 0
Enabling Environment subindex	France	5,7	15	5,7	17	1,11%	➔ -2
Business Environment pillar	France	5,3	21	5,3	20	1,25%	➔ 1
Safety and Security pillar	France	5,8	52	5,8	53	0,33%	➔ -1
Health and Hygiene pillar	France	6,2	10	6,2	15	0,23%	➔ -5
Human Resources and Labour Market pillar	France	5,0	23	5,0	19	1,07%	➔ 4
ICT Readiness pillar	France	6,1	15	6,2	13	2,68%	➔ 2
Travel and Tourism Policy and Enabling Conditions subindex	France	4,2	92	4,3	67	2,20%	⬆️ 25
Prioritization of Travel & Tourism pillar	France	4,3	77	4,9	34	13,90%	⬆️ 43
Openness to Travel & Tourism pillar	France	4,7	25	4,7	24	0,16%	➔ 1
Price competitiveness pillar	France	3,5	100	3,2	102	-9,44%	➔ -2
Infrastructure and Services subindex	France	5,4	2	5,3	6	-2,42%	➔ -4
Air Transport Infrastructure pillar	France	5,1	9	5,5	9	7,78%	➔ 0
Ground and Port Infrastructure pillar	France	5,4	9	5,3	10	-2,22%	➔ -1
Tourist Services and Infrastructure pillar	France	5,7	5	5,0	10	-11,71%	➔ -5
Travel and Tourism Resources subindex	France	5,5	6	5,6	5	2,21%	⬆️ 1
Natural Resources pillar	France	5,4	9	5,4	9	0,21%	➔ 0
Cultural Resources pillar	France	5,9	7	6,2	7	5,15%	➔ 0
Non-Leisure Resources pillar	France	5,0	10	5,1	8	0,87%	➔ 2
Travel and Tourism Sustainability subindex	France	4,1	76	4,1	75	-0,54%	⬆️ 1
Environmental Sustainability pillar	France	5,9	3	5,9	4	-0,03%	➔ -1
T&T Socioeconomic Impact pillar	France	3,2	107	3,2	109	-2,93%	➔ -2
T&T Demand Sustainability pillar	France	3,2	103	3,2	94	0,96%	⬆️ 9

	Country	2021 Value	2021 Rank	2024 Value	2024 Rank	% Dif Score	Rank Change
Travel & Tourism Development Index	Italy	4,8	10	4,9	9	1,16%	↗ 1
Enabling Environment subindex	Italy	5,3	38	5,4	34	2,44%	↗ 4
Business Environment pillar	Italy	4,6	43	4,9	35	6,12%	↑ 8
Safety and Security pillar	Italy	5,8	50	5,8	52	0,05%	↘ -2
Health and Hygiene pillar	Italy	5,9	21	5,9	27	0,39%	↓ -6
Human Resources and Labour Market pillar	Italy	4,6	34	4,7	29	2,37%	↑ 5
ICT Readiness pillar	Italy	5,6	39	5,8	34	4,09%	↑ 5
Travel and Tourism Policy and Enabling Conditions subindex	Italy	4,4	71	4,4	55	-0,52%	↑ 16
Prioritization of Travel & Tourism pillar	Italy	5,0	37	5,2	27	5,58%	↑ 10
Openness to Travel & Tourism pillar	Italy	4,8	17	4,8	19	-0,11%	↘ -2
Price competitiveness pillar	Italy	3,5	102	3,2	105	-9,73%	↘ -3
Infrastructure and Services subindex	Italy	4,8	13	4,9	13	2,03%	⇒ 0
Air Transport Infrastructure pillar	Italy	4,8	18	5,2	17	8,80%	↗ 1
Ground and Port Infrastructure pillar	Italy	4,8	17	4,8	16	-0,25%	↗ 1
Tourist Services and Infrastructure pillar	Italy	4,7	19	4,6	18	-2,56%	↗ 1
Travel and Tourism Resources subindex	Italy	5,2	9	5,3	10	1,58%	↘ -1
Natural Resources pillar	Italy	4,8	15	5,0	12	4,64%	↗ 3
Cultural Resources pillar	Italy	6,7	1	6,7	1	0,58%	⇒ 0
Non-Leisure Resources pillar	Italy	4,2	17	4,2	15	-0,28%	↗ 2
Travel and Tourism Sustainability subindex	Italy	4,2	67	4,1	69	-1,30%	↘ -2
Environmental Sustainability pillar	Italy	5,4	17	5,4	17	0,20%	⇒ 0
T&T Socioeconomic Impact pillar	Italy	3,5	99	3,5	97	-1,64%	↗ 2
T&T Demand Sustainability pillar	Italy	3,6	82	3,5	74	-3,17%	↑ 8

	Country	2021 Value	2021 Rank	2024 Value	2024 Rank	% Dif Score	Rank Change
Travel & Tourism Development Index	Portugal	4,7	15	4,8	12	1,62%	↗ 3
Enabling Environment subindex	Portugal	5,6	18	5,7	21	1,39%	↘ -3
Business Environment pillar	Portugal	4,9	31	5,0	28	1,41%	↗ 3
Safety and Security pillar	Portugal	6,4	10	6,5	5	1,63%	↗ 5
Health and Hygiene pillar	Portugal	6,2	12	6,2	16	0,00%	↘ -4
Human Resources and Labour Market pillar	Portugal	4,8	26	4,7	28	-1,24%	↘ -2
ICT Readiness pillar	Portugal	5,7	29	6,0	26	4,78%	↗ 3
Travel and Tourism Policy and Enabling Conditions subindex	Portugal	4,5	66	4,6	40	1,99%	↗ 26
Prioritization of Travel & Tourism pillar	Portugal	4,9	39	5,1	30	4,44%	↗ 9
Openness to Travel & Tourism pillar	Portugal	4,9	13	4,9	13	-0,12%	→ 0
Price competitiveness pillar	Portugal	3,6	99	3,6	93	1,52%	↗ 6
Infrastructure and Services subindex	Portugal	4,5	19	4,8	15	4,60%	↗ 4
Air Transport Infrastructure pillar	Portugal	4,4	25	5,3	15	20,81%	↗ 10
Ground and Port Infrastructure pillar	Portugal	4,4	30	4,3	29	-0,86%	↘ 1
Tourist Services and Infrastructure pillar	Portugal	4,9	13	4,6	16	-5,05%	↘ -3
Travel and Tourism Resources subindex	Portugal	3,7	20	3,9	19	4,69%	↗ 1
Natural Resources pillar	Portugal	3,5	31	3,4	35	-4,43%	↘ -4
Cultural Resources pillar	Portugal	4,0	14	4,4	14	9,96%	→ 0
Non-Leisure Resources pillar	Portugal	3,6	25	3,9	23	7,78%	↗ 2
Travel and Tourism Sustainability subindex	Portugal	4,6	13	4,4	32	-3,71%	↘ -19
Environmental Sustainability pillar	Portugal	5,1	28	5,2	27	1,68%	↗ 1
T&T Socioeconomic Impact pillar	Portugal	5,0	16	4,8	36	-5,42%	↘ -20
T&T Demand Sustainability pillar	Portugal	3,6	85	3,3	90	-8,99%	↘ -5

	Country	2021 Value	2021 Rank	2024 Value	2024 Rank	% Dif Score	Rank Change
Travel & Tourism Development Index	Turkey	4,3	34	4,4	29	2,12%	↑ 5
Enabling Environment subindex	Turkey	4,5	68	4,4	72	-1,21%	↓ -4
Business Environment pillar	Turkey	4,0	69	3,6	91	-10,12%	↓ -22
Safety and Security pillar	Turkey	5,0	90	5,0	100	-1,19%	↓ -10
Health and Hygiene pillar	Turkey	4,8	61	4,9	60	1,17%	↔ 1
Human Resources and Labour Market pillar	Turkey	3,6	89	3,5	101	-2,59%	↓ -12
ICT Readiness pillar	Turkey	5,1	54	5,3	54	4,45%	→ 0
Travel and Tourism Policy and Enabling Conditions subindex	Turkey	5,0	9	5,2	1	2,60%	↑ 8
Prioritization of Travel & Tourism pillar	Turkey	5,2	25	6,1	2	16,70%	↑ 23
Openness to Travel & Tourism pillar	Turkey	3,9	66	4,2	52	7,93%	↑ 14
Price competitiveness pillar	Turkey	6,0	25	5,2	40	-13,21%	↓ -15
Infrastructure and Services subindex	Turkey	4,1	34	4,2	31	3,38%	↔ 3
Air Transport Infrastructure pillar	Turkey	5,0	13	5,5	8	9,84%	↑ 5
Ground and Port Infrastructure pillar	Turkey	3,8	46	3,7	52	-2,56%	↓ -6
Tourist Services and Infrastructure pillar	Turkey	3,4	46	3,4	42	0,53%	↔ 4
Travel and Tourism Resources subindex	Turkey	3,8	19	4,2	14	11,14%	↑ 5
Natural Resources pillar	Turkey	2,8	51	3,5	32	24,07%	↑ 19
Cultural Resources pillar	Turkey	4,7	13	5,0	13	4,55%	→ 0
Non-Leisure Resources pillar	Turkey	3,8	23	4,2	16	9,79%	↑ 7
Travel and Tourism Sustainability subindex	Turkey	4,0	95	3,9	99	-2,14%	↓ -4
Environmental Sustainability pillar	Turkey	4,1	71	4,2	66	2,87%	↑ 5
T&T Socioeconomic Impact pillar	Turkey	4,6	41	4,3	60	-6,75%	↓ -19
T&T Demand Sustainability pillar	Turkey	3,2	104	3,1	102	-1,83%	↔ 2

	Country	2021 Value	2021 Rank	2024 Value	2024 Rank	% Dif Score	Rank Change
Travel & Tourism Development Index	Croatia	4,1	47	4,1	46	-0,14% ↗	1
Enabling Environment subindex	Croatia	5,1	40	5,3	41	2,47% ↘	-1
Business Environment pillar	Croatia	4,1	65	4,3	56	4,15% ↑	9
Safety and Security pillar	Croatia	6,0	30	6,2	21	4,35% ↑	9
Health and Hygiene pillar	Croatia	5,9	19	6,0	21	1,36% ↘	-2
Human Resources and Labour Market pillar	Croatia	4,2	53	4,2	53	0,10% →	0
ICT Readiness pillar	Croatia	5,5	40	5,7	44	2,15% ↘	-4
Travel and Tourism Policy and Enabling Conditions subindex	Croatia	4,4	72	4,2	80	-4,95% ↓	-8
Prioritization of Travel & Tourism pillar	Croatia	4,7	56	4,8	38	3,41% ↑	18
Openness to Travel & Tourism pillar	Croatia	4,7	30	4,7	31	0,30% ↘	-1
Price competitiveness pillar	Croatia	3,8	96	3,0	107	-21,78% ↓	-11
Infrastructure and Services subindex	Croatia	4,2	27	4,2	29	1,18% ↘	-2
Air Transport Infrastructure pillar	Croatia	3,2	64	3,7	50	16,83% ↑	14
Ground and Port Infrastructure pillar	Croatia	3,9	43	3,9	43	0,00% →	0
Tourist Services and Infrastructure pillar	Croatia	5,5	8	5,2	9	-6,89% ↘	-1
Travel and Tourism Resources subindex	Croatia	2,5	46	2,5	49	-0,94% ↘	-3
Natural Resources pillar	Croatia	3,6	30	3,5	31	-0,42% ↘	-1
Cultural Resources pillar	Croatia	2,3	34	2,2	39	-1,80% ↘	-5
Non-Leisure Resources pillar	Croatia	1,7	70	1,7	71	-0,85% ↘	-1
Travel and Tourism Sustainability subindex	Croatia	3,8	109	3,8	103	-1,43% ↑	6
Environmental Sustainability pillar	Croatia	5,3	21	5,2	26	-0,95% ↘	-5
T&T Socioeconomic Impact pillar	Croatia	3,6	95	3,4	99	-3,65% ↘	-4
T&T Demand Sustainability pillar	Croatia	2,6	118	2,6	116	0,67% ↗	2

INSETE

Ινστιτούτο ΣΕΤΕ
Βουκουρεστίου 32,
106 71 | Αθήνα
t: +302103244368
e: info@insete.gr
www.insete.gr

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2021 – 2027
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ